

Sejr eller nederlag?

DEBAT: En ny bog fra en britisk kaptajn har medvirket til debatten, om den danske indsats i Afghanistan var en fiasko eller en succes? Tre debattører giver hver deres bud på indsatsen i Afghanistan. ■

● Side 8

F-16 over indlandsisen

ARKTIS: To af Flyvevåbnets F-16 fly har været på en mission i Grønland for at teste flyenes muligheder og begrænsninger i Arktis. Læs om missionen lykkedes, og om de erfaringer piloterne havde med hjem. ■

● Side 12

Grønnedal er blevet tavs

FARVEL: I begyndelsen af september slukkede Forsvaret for antenneparken på Flådestation Grønnedal. Dermed er 63 års forsvarshistorie ved Arsukfjorden slut. ■

● Side 13

Vejret på forsvarsk

VEJRUDSIGT: 13 meteorologer fra DMI er fast udlånt til Forsvaret, så de løbende kan give Forsvarets enheder opdaterede vejrudsigter fra de områder, hvor de opererer. Lige nu er en meteorolog eksempelvis udsendt til Afghanistan. ■

● Side 28

FORSVARSAVISEN 07

ÅRGANG 3 · SEPTEMBER · 2014

”

Man kan få soldater til at gøre hvad som helst

– så længe man behandler dem ordentligt.

Seniorsergent Lars Vinther

I Forsvaret bliver ansatte ofte konfronteret med død, lemlæstelse, afsavn og lange perioder væk fra familie og venner. Men hvorfor gør vi det, når det ikke er for pengenes skyld? Hvad er motivationen?

Tema side 4-7

KORT NYT OM FORSVARET

NATO-topmøde

NATO: Forsvarsminister Nicolai Wammen var torsdag den 4. september sammen med statsministeren og udenrigsministeren til NATO-topmøde i Wales. Topmødet skulle sikre, at NATO råder over de redskaber, som er nødvendige for at imødegå nye strategiske udfordringer og samtidig håndtere eksisterende trusler. Under topmødet indgik forsvarsministeren aftaler, der sikrer, at dansk forsvar bidrager til NATO-alliancens opgaveløsning på højt prioriterede områder. ■ Læs mere side 13

Monument klar i Oksbøl

MINDESMÆRKE: Monumentet for de faldne soldater i Afghanistan, der oprindeligt stod i Camp Bastion, er nu sat op i Oksbøl.

Det blev arkitekt Steffen Spangsberg Nielsen, Forsvarets Bygnings- og Etablissemestjeneste, der fik til opgave at skabe rammerne om dette særlige mindesmærke.

- For mig har det været vigtigt, at det er et stille sted, hvor man som pårørende kan komme og mindes. Derfor er mindesmærket placeret på en græsmark ved en sø. Vi har valgt at beskære træerne i beplantningsbæltet, så søen bliver synlig fra mindesmærket og bidrager til stemningen på stedet.

Monumentet får overdækning på, så det er beskyttet mod det danske vejr. Det bliver indviet i løbet af efteråret. ■

LÆS FLERE
NYHEDER,
GÅ I DYBDEN
MED FOKUSOM-
RÅDER ELLER
SE VIDEOER PÅ
FORSVARET.DK
.....

Der er givet den klarest mulige opbakning blandt alle Folketingets partier til udsendelsen af det danske flybidrag.

Forsvarsminister Nicolai Wammen efter Folketinget enstemmigt vedtog udsendelsen af et dansk militært bidrag i form af et C-130J transportfly til støtte for indsatsen i Irak. C-130'eren lettede fra Flyvestation Aalborg den 28. august og indgår som del af den internationale indsats til støtte for indsatsen mod terrorbevægelsen IS.

INDHOLD

Kort nyt

SIDE 2-3

Tema

SIDE 4-7

Indland

SIDE 8-10

Udland

SIDE 11-13

Forskning/analyse

SIDE 14-15

Materiel

SIDE 16-17

Arbejdspladsen

SIDE 18-21

Uddannelse/karriere

SIDE 22-23

Sport og sundhed

SIDE 24-25

Kultur og identitet

SIDE 26-27

Navne

SIDE 28-29

Set udefra

SIDE 30-31

Bagsiden

SIDE 32

I SIDSTE ØJEBLIK / NYHEDER FRA IND- OG UDLAND

Politisk aftale om veteraner

VETERANER: Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har indgået en ny aftale om at styrke indsatsen for de danske veteraner. Der skal sættes ind på fire områder: Veteraner med særligt behov for støtte. Forskning. Støtte til pårørende og børn. Anerkendelse. Aftalen øremærker 30 millioner kroner oveni de 25 millioner kroner, der allerede var afsat i indeværende forsvarsforlig. De 30 millioner kroner finansieres inden for Forsvarets almindelige driftsbevilling på Finansloven for 2014. ■

Læs mere om den nye aftale på fmn.dk.

Sønderborg Kaserne sælges

SALG: Kasernebygningerne og den tilhørende sportsplads på Sønderborg Kaserne sælges til Sønderborg Kommune. Forsvarsministeren orienterede i slutningen af august forsvarsforligskredsen.

- Det er positivt for Forsvaret, at salget af Sønderborg Kaserne er sket hurtig. Samtidig glæder det os, at den kommende udvikling af byen og havnefronten er sikret, siger direktør for Forsvarets Bygnings- og Etablissemestjeneste, Hans J. Høyer. I foråret købte kommunen kasernens tidligere øvelsesterræn. Overdragelse af Sønderborg Kaserne til Kommunen sker snarest muligt. Salget er dog afhængigt af godkendelse i Sønderborg Byråd samt Folketingets Finansudvalg. ■

Islandsk fly i dansk tjeneste

ARKTIS: Forsvaret har gennemført første af en række testflyvninger med et islandsk overvågningsfly i farvandene omkring Grønland. Hvis forsøgene bliver tilfredsstillende, vil Danmark for en forholdsvis lille udgift kunne få styrket overvågningen i Arktis. Den Islandske kystvagt har tilbudt, at deres DASH 8 kan flyve over Færøerne og Grønland, når flyet ikke flyver overvågningsopgaver på Island.

Flyet er bygget til overvågning af skibe, isbjerge og olie på havet, men radarudstyret har også vist sig egnet til overvågning af is, og i Island bruges det også til overvågning af vulkansk aktivitet under gletcherne. GEUS vil muligvis kunne bruge flyet til monitorering af indlandsisen, og DMI til aktuelle iskort til skibsfarten.

Forsøget er en del af den analyse over Forsvarets fremtidige opgaver i Arktis, som statsministeren iværksatte i oktober 2013. ■

FOTO: TRINE AXELHOLM

Sidste fregat overdraget

I slutningen af august blev den sidste af tre fregatter overdraget til Søværnet. Fregatten bærer navnet Niels Juel. ■

Jeg vil ikke vente på, at historikerne får færdigskrevet bøgerne om tilblivelsen af tre fregatter – men derimod sige til jer direkte, og det gælder alle: ingeniørerne, håndværkerne, indkøberne, juristerne, dataafdelingen og mange flere. I har gjort det umuligt muligt. Tak for det!.

Per Pugholm Olsen
generalløjtnant
chef for Forsvarets Materieltjeneste

BLUE SHIELD

Det Indiske Ocean

Bataljemaleriet om Søværnets deltagelse i antipirateri operationen i Det Indiske Ocean er blevet afsløret på Nationalhistorisk Museum. 'Blue Shield' af Peter Martensen er det sidste af tre nye bataljemalerier, der hver især skildrer den nutidige militære indsats for Hæren, Flyvevåbnet og Søværnet. ■

Fotograf Ida Marie Martensen © Det Nationalhistoriske Museum

EH101 BEREDSKAB I AFGHANISTAN

Den første måned har budt på 423 timer på beredskab og 29 transportopgaver for EH101-helikopterbidraget i Mazar-e Sharif.

TEKST OG FOTO: JETTE ELKJÆR / PRESSEOFFICER RDAF EH101 ATU ISAF 2014, HOLD 1

AFGHANISTAN 48 timer på beredskab. 48 timer fri. 48 timer på beredskab. Det er turnussen for besætningsmedlemmer og teknisk personel på den danske EH101-helikopter, som er en del af medical evacuation-beredskabet (MEDEVAC). Et beredskab, som det danske helikopterbidrag overtog fra tyskerne den 1. august, og hvor helikoptererne skal være i luften senest 15 minutter efter, at beredskabet er blevet aktiveret.

Og når de danske helikoptere ikke indgår i beredskabet, løser de forskellige transportopgaver. Det kan eksempelvis være transport af militært personel eller flyvning med VIP'er.

- Indtil den 6. september har vi været på beredskab i 432 timer, fløjet samlet 66 timer og kun afløst en opgave ud af 30 opgaver, som vi er blevet stillet. Det er sket parallelt med, at vi har opbygget et effektivt beredskab og organisation, fortæller major Lasse G. Pedersen, næstkommanderende for helikopterbidraget.

Fået værdifulde erfaringer

Når helikopterbidraget ikke er på beredskab, bliver tiden brugt på at

gennemføre træningsflyvninger både dag og nat. De er vigtige, da der er stor forskel på at løse opgaver i Danmark og til at flyve i Afghanistan, hvor varmen, helikopterens systemer, sandet og operationsmiljøet stiller markant ændrede krav til både helikoptererne, teknikkerne og besætningerne.

Der har været meget fokus på at operere og lande i meget sandede områder og på at få rutine i nye systemer.

- Efter de første måneders flyvning er der nu gjort mange gode og værdifulde erfaringer med sandet og systemerne, som gør, at diverse "børnesygdomme" er identificeret, siger major Lasse G. Pedersen.

Ny opgave fra 1. september

Udover MEDEVAC-beredskabet stiller bidraget også pr. 1. september med et ground extraction team (GET), som består af seks soldater fra sikringsstyrken. Teamet indgår i områdets samlede opgaveløsning omkring undsætning af isoleret personel i det område, som går under NATO-betegnelsen TACC North.

I perioden op til 1. september træner de GET-teamet procedurer med de helikoptertyper, som på nuværende tidspunkt opererer i det nordlige Afghanistan, herunder Apache, CH-53, Black Hawk og de danske EH101. ■

HERCULES HJEMME OG VENDE FRA IRAK-MISSION

AF: FLYVERTAKTISK KOMMANDO

IRAK-MISSION Holdet ankom til Royal Air Force Base Akrotiri på Cypern den 28. august. Det er normalt hjemsted for 84. redningseskadrille, men for tiden finder man også forskellige kampfly og transportfly fra flere dele af verden.

Det har været en presset periode for holdet. Siden ankomsten har de fløjet missioner sideløbende med, at der er blevet etableret og opstillet faciliteter. Det britiske flyvevåben har stillet bygninger til rådighed for de danske soldater, og briterne har været meget gæstfri.

I den første periode har det danske hold arbejdet med at hente gods rundt om i Europa. Opgaven har været at sørge for, at alt det, der skal ind i Irak, bliver fragtet til et centralt sted, hvorfra det så bliver fløjet videre ind i Irak til dem, der har brug for det. Der er indtil

videre blevet fløjet med alt fra soveposer til granater.

- Indtil videre har der ikke været behov for, at vi har skullet flyve ind i Irak. I en så omfattende logistisk indsats, er der mange opgaver, der skal løses. Vores har hidtil været at hjælpe med at få samlet godset inden videre transport, siger oberst Søren W. Andersen, der er chef for Operationsdivisionen i Flyvertaktisk Kommando.

Afventer plan

Det er forventningen, at det danske bidrag skal af sted igen, men nogle af opgaverne vil kunne løses med udgangspunkt i Aalborg.

- Vi vil faktisk kunne løse nogle af opgaverne, eksempelvis transport af gods fra europæiske lande til et fælles opsamlingssted, uden at skulle have folk udstationeret, forklarer Søren W. Andersen. ■

KOMMENTAR

Hvad sker der 1. oktober

Lige om lidt, 1. oktober, etableres det reorganiserede Forsvarsministerium, Værnsfælles Forsvarskommando oprettes og under Forsvarsministeriet ser en stribe nye styrelser dagens lys. Der er tale om den største omlægning af forsvarrets øverste ledelse i nyere tid.

Forsvarschefen, der bliver chef for Værnsfælles Forsvarskommando (VFK), får ansvaret for at udvikle, producere og indsætte de militære kapaciteter og enheder samt for at yde rådgivning vedrørende militærfaglige forhold til Forsvarsministeren og det politiske niveau i øvrigt.

Ud over den øverste ledelse vil VFK først og fremmest bestå af 7 sideordnede kommandoer og stabe, der er placeret forskellige steder, nemlig i København (Udviklings- og Koordinationsstaben samt Operationsstaben), Karup (Hærstaben, Marinestaben, Flyverstaben, Operationsstabens Indsættelsesafdeling samt elementer fra Udviklings- og Koordinationsstaben), Aalborg (Specialoperationskommando) og Nuuk (Arktisk Kommando).

Under VFK findes Forsvarets operative og støttende enheder og kapaciteter som fx Forsvarsakademiet, Forsvarets Sundhedstjeneste (der i løbet af 2015 flytter til Aarhus), Forsvarets Hovedværksteder (hvis ledelse også flyttes til Aarhus i 2015), skoler, brigader, centre, eskadrer, wings m.fl. De enheder og myndigheder, som i dag er underlagt HOK, SOK og FTK, vil fremover være underlagt respektive værnstabe, altså henholdsvis Hærstaben, Marinestaben og Flyverstaben, mens Jægerkorpset og Frømandskorpset underlægges Specialoperationskommandoen, forventeligt i 2015. Specialoperationskommandoen vil være operativ i fuldt omfang fra udgangen af 2017.

Inden for et par år er det planen, at Forsvarschefen sammen med ca. 125 medarbejdere i det centrale København fra VFK skal placeres i samme bygningskompleks som Forsvarsministeriet. Men allerede fra 1. oktober i år vil den nye konstruktion i København åbne mulighed for at etablere nye, rationaliserede samarbejdsrelationer og processer mellem forsvarrets politiske og militære niveauer både i forhold til planlægning, styring og gennemførelse.

Tilsvarende vil samplaceringen af de tre værnstabe i det bygningskompleks i Karup, som for nærværende rummer HOK, åbne nye perspektiver for at udvikle de i forvejen tætte relationer mellem de tre værn uden den helt centrale og meget vigtige værnsekspertise sættes under pres. De tre værn- og deres hver for sig helt særlige ekspertiser - er afgørende for Forsvarets samlede professionalisme og evne til opgaveløsning.

En af de helt store ændringer er etableringen af Indsættelsesafdelingen i Operationsstaben i Karup. Denne afdeling skal fremover - især støttet af værnstabile - varetage den operative indsættelse og ledelse af Forsvarets enheder i både national og international sammenhæng.

Ved en så omfattende omorganisering er der risiko for, at ikke alt går efter planen. Og der er også kendte forhold, som endnu ikke er afklaret. De udfordringer vil der - under behørig inddragelse af medarbejderne bl.a. i samarbejdsstrukturen - blive taget hånd om.

Det er ikke nogen hemmelighed, at omlægningen af forsvarrets ledelse også er et led i de omfattende besparelser på forsvarret. Men omlægningen drejer sig ikke blot om penge. Ambitionen er også gennem forenkling at opnå bedre synkroniseret og reagerende ledelse af Forsvaret. Og det skal nok lykkes ☺. ■

Per Ludvigsen

generalmajor
chef, Hærens Operative Kommando
fra 1. oktober generaløjntant og viceforsvarschef

KOLOFON

FORSVARSAVISEN

UDGIVES AF
FORSVARSKOMMANDOEN

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
OBERST PETER WASS
FUNKERENDE CHEF FOR PERSONELSTABEN

REDAKTØR
VICKIE LIND

FORSVARETS HOVEDREDAKTION
FORSVARSKOMMANDOENS
KOMMUNIKATIONSADFELING
DANNESKIOLD-SAMSØES ALLÉ 1
1434 KØBENHAVN K

TELEFON +45 4567 3444
WWW.FORSVARET.DK

OPLAG: 28.500
TRYKKERI: ROSENDAHLS - SCHULTZ
TRYK ISSN 2245-957X
ONLINE ISSN 2245-9588
FORSIDEFOTO: SØREN LINDHARDT
REDAKTION AFSLUTTET 13. AUGUST 2014
COPYRIGHT FORSVARET 2014

TEMA OVERSIGT

Hvad driver os?

Forsvaret er en virksomhed, hvis medarbejdere ofte konfronteres med død, ødelæggelse, afsavn og lange perioder væk fra familie, venner og en varm seng. Samtidig har forsvarschef general Peter Bartram slået fast, at Forsvaret aldrig vil kunne konkurrere lønmæssigt med det private erhvervsliv. Hvis det ikke er pengene, hvad er det så, der får en soldat til at gå ud ad porten velvidende, at det kan koste ham eller hende livet? Hvordan får sergenten sine våde, forfrosne soldater til at yde en ekstra indsats på øvelsens sidste dag? Hvad får piloten til at stavnsbinde sig til Forsvaret i tolv år, og sømanden til at være væk i måneder fra familien. Læs hvorfor Forsvarets ansatte er villige til at gøre en ekstra indsats, når det ikke er for pengenes skyld.

Man røvrender ikke hinanden

SIDE 4

Tilfældet skabte en drengedrøm

SIDE 5

På havet det halve af året

SIDE 6

Du får ingen til at gøre noget, hvis du ikke selv vil

SIDE 7

Ny forskning støtter gamle traditioner

SIDE 7

Når hjulene forhåbentligt for alvor kommer i gang i erhvervslivet, så vil konkurrencen om arbejdskraften også ramme os, som det er sket før. Så skal vi være klar til at sætte præventivt ind, idet vi dog aldrig vil kunne konkurrere lønmæssigt med det private erhvervsliv.

Peter Bartram general, forsvarschef
i en kronik i Jyllandsposten

Mathias Børlum (helt tv.) var panseringeniør og udsendt med ISAF Hold 9. På en patrulje i en afghansk landsby blev han skudt flere gange af Taleban soldater og sendt hjem til Danmark. I dag er han ikke længere i Forsvaret, men studerer cand.merc. i Aarhus.

Morten Brænder er lektor på Institut for statskundskab på Aarhus Universitet. Med midler fra stipendiet *Why they serve*, samfinansieret af Forskningsstyrelsen, for Samfund og Erhverv (FSE) og Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet, har han undersøgt, hvad der motiverer soldater til at drage i krig, og hvad udsendelsen gør ved deres motivation. Undersøgelsen er foretaget blandt soldater på ISAF Hold 11.

MAN RØVRENDER IKKE HINANDEN

Hvad er det, der motiverer soldater til at forlade Danmarks trygge rammer til fordel for et sted, hvor risikoen for kugleregn er stor? Og hvordan bevarer de motivationen, når en kammerat kommer alvorligt til skade?

AF NATASHA HYGGE ANDERSEN / HOK

KAMP Det undrer mange, og nogle forstår det slet ikke. Nogle synes, det er sejt. Andre mener, det er sindssygt. Når en soldat skal udsendes til et af verdens brændpunkter, udløser det mange reaktioner, for det er langt fra ufarligt. Men hvad er det, der motiverer soldaterne?

Fare er spændende

Der er grundlæggende to motivationsfaktorer for soldaterne, mener lektor i statskundskab på Aarhus Universitet Morten Brænder, der har undersøgt danske soldaters motivation for at gå i krig. Én af faktorerne er spænding. - Især unge mænd er spændingsmotiverede, og min undersøgelse af ISAF Hold 11 viste, at nogle vælger at blive udsendt på grund af faren og ikke på trods af faren. I vores samfund er det efterhånden begrænset, hvor meget spænding vi oplever. Her fungerer udsendelser i Forsvaret som en ventil, der har samfundets velsignelse og tjener et godt formål.

At spænding er en motiverende faktor, nikker Mathias Børlum, der var udsendt med ISAF Hold 9, genkendende til. Allerede i løbet af den første uge som værnepligtig havde han tanker om at blive udsendt.

- Jeg tænkte, det var en udfordring, hvor jeg kunne teste mig selv af, men der var også en "aura" omkring det at blive udsendt. Det gav opgaven betydning, at folk havde en mening om det, fortæller han og begynder at tænke tilba-

ge på sin tid i Afghanistan.

- Det gav selvtillid at vide, man gjorde et vigtigt stykke arbejde. Det var meget selvrealiserende at være af sted, for man fik lov til at vise, hvad man kunne.

Det handler om liv eller død

Den anden motivationsfaktor er, ifølge Morten Brænder, gruppetilhørsforholdet. Det viser sig især, når soldaterne er pressede og måske har mistet en kammerat.

- Kammeratskab betyder rigtig meget for de udsendte. De fleste føler, at de svigter deres nærmeste, hvis de trækker sig tilbage under udsendelsen, fortæller Morten Brænder og tilføjer, at det for soldaterne bliver en forpligtelse at gennemføre patruljer og selve udsendelsen, fordi de har et stort ansvar på sig.

Da Mathias Børlum var udsendt til Afghanistan i 2010, var han tæt på at miste en af sine kammerater, der trådte på en vejsidebombe. To dage efter skulle Mathias Børlum selv på patrulje i en landsby, hvor risikoen for angreb var stor. Bevidst om, at det kunne blive ham denne gang, gik han alligevel med på patrulje.

- Hvis der var én, der nægtede at gå uden for porten, så manglede gruppen en mand. Så man røvrendte ikke hinanden på den måde. I stedet opstod der et behov for at passe på hinanden og holde sammen i gruppen, forklarer han og tilføjer:

- Desuden var der folk, der var afhængige af dig. Det gav et ansvar, som man skulle leve op til, og det motiverede til at blive ved. ■

TILFÆLDET SKABTE EN DRENGE- DRØM

At blive pilot var aldrig drengedrømmen. Nu er sædet i luften uundværligt. Alsidige opgaver og gode kolleger giver på trettende år kaptajn Kristian Rüz Kjør lyst til at fortsætte som Challenger-pilot.

TEKST OG FOTO: JULIA LIBERATI / FTK

SKÆBNE

I et vådt skyttehul på øvelse med Hæren faldt snakken mellem Kristian Rüz Kjør og soldaterkammeraten på, om ikke piloterne over dem mon var tørre. For det ville være at foretrække. På den baggrund begyndte han sin pilotuddannelse, og han har ikke set sig tilbage siden.

- Det er fantastisk at få ansvaret for isenkram til adskillige millioner kroner, og at der er tillid til, at du løser de opgaver, du får, siger Kristian Rüz Kjør.

Som fartøjschef har han ansvaret, når en fem mand stor besætning flyver på mission i en Challenger. Men at have ansvaret betyder ikke, at man bestemmer alt, hvad der skal ske om bord.

- Det er ikke mig og mine ællinger. Alle byder ind med deres ideer og kompetencer. Jeg giver min erfaring videre, og jeg bliver lige et par centimeter højere, når jeg ser glæden hos en andenpilot, der udvikler sig og får mere erfaring på turen.

Med venner rundt i verden

De mange udsendelser med kort varsel slider på familielivet, der lider det største offer for en pilot i Forsvaret. Men Kristian Rüz Kjør har hverken børn eller familie at tage hensyn til, så missioner med kort varsel eller i ferieperioder er ofte ikke et problem for ham.

- Det er mere end et job for mig. Mine kolleger er mine venner, og jeg synes, det er berigende at komme på missioner til steder i verden, jeg aldrig selv ville tage til. Opgaverne har uendeligt mange facetter, der skal løses hver gang, og jeg kan altid finde et element, jeg kan

gøre bedre.

Ind i mellem missioner til verdens brændpunkter findes de knapt så spændende rutineopgaver som havmiljøovervågning.

- På de ture kan jeg tage mig selv i at tænke: 'Skal jeg godt nok lave det her, til jeg bliver pensioneret?' Men så kommer der måske en olie-synder, vi skal undersøge, eller noget andet uforudset, vi skal klare.

De uforudsete opgaver i Kristian Rüz Kjørs karriere har blandt andet budt på eftersøgnings- og redningsmissioner både hjemme og i Grønland.

Et helt menneske i luften

Den erfarne Challenger-pilot har aldrig skænket muligheden for at arbejde andetsteds en tanke. Det skyldes ifølge ham selv, at han har fundet det sted, han hører til.

- Det drejer sig om at se på det hele menneske. Glæden ved at være på mission med sine kollegaer skal kunne opveje egen og familiens afsavn. Hvis man er påvirket af at være meget væk hjemmefra, bør man overveje et andet og mere stabilt arbejdsmonster uden flyvninger. Meget lidt er afhængigt af mig i privatlivet, så jeg kan gøre det, jeg brænder for.

Og selv om der, som på alle andre arbejdspladser, findes irriterende opgaver og dårlige dage, vil Kristian Rüz Kjør ikke bytte flysædet ud med en kontorstol.

- Jeg har verdens fedeste job. Selv om det ikke var min drøm som dreng, så er det det her, jeg skal. Hvis ikke det havde været for den våde øvelse, sad jeg måske på kontor nu og tjente til min fritid. Nu dyrker jeg mine hobbyer, når jeg har fri, men også på arbejdet. ■

TJENESTEPLIGT

Når en pilot uddanner sig i Forsvaret, binder han sig til 12 års tjenestepligt.

Det vil sige, at han efter fire år og seks måneder under uddannelse skal betale tilbage ved at arbejde yderligere 12 år for Forsvaret. Da Kristian Rüz Kjør var færdiguddannet i 2001, lød tjenestepligten på otte år.

Ifølge bekendtgørelse om tjenestepligt for forsvarets personel i forbindelse med uddannelse § 4:

Hvis tjenestepligtperioden afbrydes af en pilot, skal han helt eller delvist tilbagebetale den løn, han har modtaget i uddannelsesperioden og andre eventuelle uddannelsesomkostninger. Et maksimumbeløb fastsættes og anføres i den tjenestepligtserklæring, piloten underskriver ved uddannelsens start.

Kristian Rüz Kjør betaler af på den uddannelse, som han har fået som pilot. Han har bundet sig 12 år til Forsvaret.

For Lars Jensen (øverste række, tredje fra venstre) er hans gode kolleger altafgørende for, at han kan være på havet så lang tid ad gangen. Foto: SOK

Jeg har det rigtig godt med tingene, som de er. Jeg er fundet et job, der passer perfekt til mig, hvor jeg ved præcis, hvornår jeg er hjemme, og hvornår jeg er væk. Spørger du mig, så har jeg det bedste job i Søværnet.

PÅ HAVET DET HALVE AF ÅRET

Han er væk hjemmefra mellem 160 og 180 dage om året. Af sted i otte til 11 uger ad gangen. Alligevel kunne dæksmatros Lars Jensen ikke forestille sig, at det skulle være anderledes.

Lars Jensen sejler på inspektionsskibe i Nordatlanten. Det betyder, at han er på havet mellem 160 og 180 dage om året. Foto: SOK

AF PERNILLE MICKELBORG NIELSEN / SOK

UDE/HJEMME

I over tyve år, stort set hele sin tid i Søværnet, har Lars Jensen sejlet med inspektionsskibe i Nordatlanten. Det betyder, at han halvdelen af året er til søs og den anden halvdel holder fri.

De lange perioder på havet er til tider hårde. Savnet til familien derhjemme bliver stort, og Lars Jensen er også gået glip af begivenheder som familiesammenkomster og runde fødselsdage.

- Der er perioder, hvor jeg savner familien helt vildt meget. Og det kan da også gøre mig ked af det, at jeg ikke kan være med til forskellige arrangementer, hvor resten af min familie og venner er til stede.

På trods af det nyder han det meste af tiden livet som besætningsmedlem og de lange togter til søs.

- Jeg elsker at sejle, og jeg elsker at holde fri, og i det her job får jeg den helt rigtige kombination af de to ting. Jeg ved i god tid på forhånd, hvornår jeg er af sted, og hvornår jeg er hjemme, og det gør det muligt at planlægge min tid, hvilket er vigtigt for mig.

Forstående familie

Besætningsmedlemmerne er meget væk fra dem, de holder allermest af. Det er hårdt også for den efterladte part, men Lars Jensen har opbakning og støtte fra sin familie.

- Min kone har accepteret det. Hun vil hellere have en glad mand, der er meget væk, end en mand, der er mere hjemme, men ikke er lige så glad. Det betyder meget for mig, for så har jeg ikke lige så dårlig samvittighed over at være væk, siger Lars Jensen.

- Mit liv har været på den her måde i så mange år, at dem i min nærmeste omgangskreds har vænnet sig til, at det er sådan, det er. De

ved godt, at det ikke er, fordi jeg ikke har lyst til at komme til familiesammenkomster, men fordi det ikke kan lade sig gøre.

Og hvis savnet bliver for stort, så er familien ikke længere væk end et telefon- eller Skype-opkald.

- Teknologien gør det jo heldigvis rimelig nemt at holde kontakten. Jeg snakker jævnligt med dem der hjemme, og så tænker jeg på de perioder, hvor jeg var hjemme og virkelig nød tiden med familien. Den tid er helt afgørende for, at jeg kan tage af sted igen, siger Lars Jensen.

Gode kolleger og betænkelige chefer

En anden faktor, der er vigtig for, at Lars Jensen kan blive ved med at tage hjemmefra og stige om bord på skibet, er de folk, som er med på de lange togter.

- Jeg har nogle gode kolleger. Vi kender hinanden og ved, hvornår vi skal sige no-

get, og hvornår personen bare skal have lov til at være sig selv. Det er som en lille familie, når man er væk i så mange dage, og det gør det nemmere at være af sted, siger han.

Også cheferne er gode til at vise hensyn til besætningsmedlemmerne.

- Cheferne bekymrer sig om besætningen. De vil selvfølgelig have, at vi passer vores arbejde, men vi skal også have det godt. Det er rigtig rart, at det er på den måde.

Har overvejet andre muligheder

Tanken om at finde på noget andet at lave har strejft Lars Jensen, men det er aldrig blevet til helt seriøse overvejelser.

- Jeg har overvejet et andet job, men jeg er ikke typen, der bare kan sidde på et kontor og kigge på en skærm. Jeg skal ud, og jeg skal gerne have med mennesker at gøre. Derfor regner jeg også med at blive de sidste ni år, jeg har tilbage. ■

"DU FÅR INGEN TIL AT GØRE NOGET, HVIS DU IKKE SELV VIL"

Selv om mange uden for Forsvaret måske tror, at befalingsmændenes primære motivationsredskaber er råb og rundhåndet fordeling af strækkere, handler motivation i virkeligheden om anerkendende pædagogik og det gode eksempel.

Seniorsergent Lars Vinther er uddannelsesbefalingsmand på Hærens Sergentskole. Han har selv været befalingsmand i mere end 20 år.
Foto: Søren Lindhardt

AF SØREN LINDHARDT, JOURNALIST, HOK

PÆDAGOGIK

Hærens befalingsmænd er fagfolk, når det handler om motivation. Om det er på øvelsens sidste dag med regn- eller snevejr eller på en skarp mission i udlandet, skal de få soldaterne til at yde deres bedste. Også når soldaterne er trætte, kolde eller sultne, og opgaven livsfarlig. Det er nu en gang nemmest, hvis soldaterne er motiverede.

Det personlige eksempel er det stærkeste

På Hærens Sergentskole i Varde uddanner man befalingsmænd til hele Hæren, og ifølge chefen for grunduddannelsen, major Henrik Frick Kirkegaard, er det op til den enkelte befalingsmand at motivere sine soldater ved selv at være et godt eksempel.

- Sergentskolens kerneværdier for en god befalingsmand er: 'Rollemodel, mandskabsbehandling og faglighed'. Det er de værdier, vi bibringer vores elever. Det handler grundlæggende om at lede og motivere med det gode eksempel. Det er motiverende for soldaterne at opleve, at deres befalingsmand tør gå forrest, opleve at han er fagligt stærk og at se ham føre, fortæller Henrik Kirkegaard.

Under uddannelsen skal instruktørerne på alle måder sørge for at være et godt eksempel for eleverne. I gamle dage kunne man på en feltøvelse se en sergent gå rundt i nypræsset uniform med en notesblok. I dag er instruktørerne slørede, når eleverne er slørede.

- Som chef for grunduddannelsen deltager jeg også i øvelserne. Under pres-øvelsen er jeg sløret og har udstyret med, og når eleverne ser, at den gamle kan, så siger de til sig selv, at 'så kan vi også'. Det er sundt for dem at se, lærerne gøre det samme. Grunduddannelsens motto er 'følg mig', og dét er stærkere end "kæppen". Du får ingen

til at gøre noget, hvis du ikke selv vil, fortæller han.

Behandl soldaterne ordentligt

Seniorsergent Lars Vinther arbejder også med uddannelse af befalingsmænd på Hærens Sergentskole. Han har selv været befalingsmand i mere end 20 år og kender til vigtigheden af god mandskabsbehandling.

- Man kan få soldater til at gøre hvad som helst, så længe man behandler dem ordentligt. Bare det at spørge gruppen 'hvordan har I det?' betyder meget, for det viser, at man interesserer sig. Hvis en soldat har nogle problemer en dag, må man anerkende ham for det, han er den dag, og samtidigt vise ham tillid: 'Du sikrer, og så rykker vi andre ind.' Men man skal kende grænserne. Det kan være svært for en ungfører at vide, hvornår man går for tæt på, og hvor meget hensyn man skal tage, for det kan være en glidebane. Men det kommer med erfaringen, og soldaterne respekterer enfører, der behandler dem ordentligt og som har styr på sine ting, fortæller Lars Vinther.

Konkurrence-elementet dør, og straf virker ikke

Gennem årene har Lars Vinther lært, hvad der virker, og hvad der ikke virker, når man skal motivere soldater til at give den en ekstra skalle. I mange sammenhænge kan konkurrencer være effektive og få folk op at køre, men det er en stakket frist.

- Konkurrenceelementet virker måske med nye værnepligtige. Men i konkurrencer vil folk vinde noget, og hvad kan du give dem, når æren ikke længere er nok? For erfarne soldater skal der mere til. Der appellerer man til ansvarsfølelsen og siger, 'vi yder, til øvelsen er slut, og vi flader ud i pausen', siger Lars Vinther.

Han oplever ofte, at folk uden for Forsvaret tror, at ledere i militæret bare skal råbe ad folk, og at den største

motivationsfaktor er truslen om en straf, men det fejrer han hurtigt af vejen.

- Det er ikke aktuelt. Straf virker ikke, og man lærer ikke noget af det. Man kan tale til samvittigheden og stille spørgsmål. 'Hvorfor skete det her?' 'Hvad vil I gøre for at løse det?' Straf er kun til for at give føreren afløb, og det er ikke konstruktivt, mener Lars Vinther.

Vi stiller krav fra dag 1

Major Henrik Kirkegaard er enig i, at straf ikke virker. På sergentskolen tror de på anerkendende pædagogik og på at vise eleverne tillid.

- Det rekrut-chok, som eleverne oplever her på skolen, er, at vi behandler dem som befalingsmænd fra første dag. De har allerede været gennem en lang proces, så vi forlanger noget af dem. På den måde forstår de også, at det i høj grad er op til dem selv, fortæller Henrik Kirkegaard. ■

Seniorsergent Lars Vinther

om hvordan man motiverer:

Opstil nogle rammer for opgaven. Gerne vide rammer.

Vis interesse for soldaten og opgaven.

Vis tillid.

Ros, når det er fortjent.

Ris skal leveres som konstruktiv kritik.

NY FORSKNING STØTTER GAMLE TRADITIONER

Ny forskning bekræfter, hvad Forsvarets ansatte har vidst længe: At korpssånd og tilhørsforhold spiller en stor rolle for vores motivation.

AF PETER BECKER-JOSTES / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

FORSKNING

Min nabo er gammel flymekaniker i Forsvaret, men er skiftet til det civile. Alligevel siger han ligesom andre tidligere ansatte i Forsvaret tit, at han savner fællesskabet og korpssånden herinde, siger major Jakob Barfod, der er ledelses- og udviklingskonsulent på Forsvarsakademiet.

Hvad der næppe er noget nyt for Forsvarets ansatte, er nu bekræftet af nyere forskning: Tilhørsforholdet til en organisation spiller en stor rolle for, hvor motiverede medarbejderne er. Det fortæller Peter Holdt Christensen, der forsker i mo-

tivation på CBS, Handelshøjskolen i København.

- Tidligere har vi haft fokus på den individuelle medarbejders motivation, men vi er nu begyndt at interessere os for kollektiv motivation. Her spiller korpssånden en stor rolle, for kollektivets formåen er baseret på, at alle yder deres bedste, siger Peter Holdt Christensen. Og i Forsvaret er det netop kollektivet, der kommer i første række, påpeger Jakob Barfod fra Forsvarsakademiet.

- Vi er jo vant til, at vi efter endt øvelse eller kamp først plejer vores våben, dernæst vores fælles materiel og først til sidst os selv, siger Jakob Barfod. Vil gerne gøre en god indsats Peter Holdt Christensen har

ikke selv beskæftiget sig med Forsvaret i sin forskning, men generelt mener han, at den meget udbredte antagelse om, at vi først og fremmest bliver motiveret af pengene, ikke er helt fyldestgørende.

- Faktisk viser forskning, at vi har et positivt udgangspunkt: Vi vil gerne arbejde og gøre en god indsats, siger Peter Holdt Christensen.

Her spiller følelsen af at gøre en forskel også en rolle, lyder det fra Jakob Barfod.

- Det kan for eksempel være piloten i redningshelikopteren, som synes, at det han har gjort, er godt for både samfundet og ikke mindst de personer, han har været med til at redde, siger Jakob Barfod. ■

Night Hawk sætter nye rekorder

ØVELSE: Når øvelse Night Hawk fra medio september afholdes på Flyvestation Aalborg, bliver det en af de største øvelser for specialstyrker på dansk grund. Mere end 1.300 soldater fra syv lande deltager, og øvelsen støttes af mere end 35 fly og helikoptere. Øvelsen sætter særligt fokus på at øve stabene i de deltagende specialenheder i at planlægge og gennemføre operationer. Danmark deltager med to stabe fra henholdsvis Jægerkorpsset og Frømandskorpset og med mere end 200 soldater. Desuden deltager dele af Hjemmeværnets Særlige Støtte- og Rekognosceringskompagni. Specialenhederne vil blandt andet øve at befri gidsler, tage fjendtlige millitsledere til fange og udføre overvågningsopgaver. Foto: Morten Fredslund. ■

Danish Maritime Days

INDUSTRI: Både Søværnet og Søværnets Officersskole er at finde i programmet over det stort anlagte Danish Maritime Days, som samler søfartsindustrien fra hele verden i oktober. Onsdag den 8. oktober åbner Søværnets Officersskole dørene for offentligheden og byder på foredrag om maritim sikkerhed under titlen "Maritime Security – global maritime security challenges", mens Søværnet den 7. oktober inviterer ombord på skibe af Absalon-, Thetis- og Diana-klassen på Flådestation Frederikshavn. Læs mere på www.danishmaritimedays.com. ■

AFGHANISTAN: NEDERLAG ELLER SEJR?

I slutningen af august trak en debat om Afghanistan-krigen mere end 200 mennesker til Svanemøllens Kaserne. Anledningen var Mike Martins nye bog om Afghanistan: *An intimate War - An Oral History of the Helmand Conflict*. Læs forfatteren, brigadegeneralen og den politiske rådgivers udlægning.

Brigadegeneral H.-C. Mathiesen

VI HAVDE EN PLAN I HELMAND

Brigadegeneral H.-C. Mathiesen, der var chef for ISAF hold 2, argumenterer for, at der i langt højere grad end på Balkan var en plan for indsatsen i Helmandprovinsen. Politisk var der Afghanistanaftalen og en Helmandplan. En del af strategien gik ud på at stabilisere Gereshk for så at gå videre derfra ud i landområderne. Hvad angår at forstå den lokale kultur, argumenterer han for, at vi blev bedre til at forstå magtstrukturerne i Gereshk, men at det samtidig tog tid og krævede, at vi var til stede.

Brigadegeneralen ser det som en fejl, at de afghanske soldater og politikfolk i ANA og ANP ikke blev trænet fra begyndelsen. Til gengæld banede koalitionen vejen for, at de civile rådgivere gennemførte deres arbejde med at hjælpe afghanerne og opbygge samfundet. Han mener også, at det kan være svært at forstå det store perspektiv, når man som soldat går patruljer i et lille område.

Tidligere kaptajn og reserveofficer i den britiske hær, forfatter Mike Martin

VI FORSTOD IKKE KRIGEN

Mike Martin pointe er, at Danmark og den vestlige koalition forstod aldrig krigen i Afghanistan. Han mener, at vi troede, at det var en krig mellem de onde og de gode: Mod Taliban og for et spirende demokrati i Kabul. Men i virkeligheden var vi involveret i et virvar af en borgerkrig mellem klaner, opiumsdyrkere, narkotikahandlere og krigsherrer, der ikke kæmper for en ideologi, men for overlevelse. Fordi koalitionen ikke forstod det, blev vi udnyttet i en intern strid, og vi nåede derfor ikke de mål, vi ville.

Mike Martins påstand er, at koalitionen efterretninger slet ikke var gode nok. Koalitionen satte for sent ind med sprogofficerer, og der var for få af dem. Lektien fra Afghanistan er ifølge Martin, at vi næste gang skal være langt bedre til at sætte os ind i den lokale kultur. Der er brug for langt flere sprogofficerer, der kan drikke te med de lokale og forstå deres kultur. Dette vil være billigere end at bruge millioner af kroner på dyre overvågningsfly.

Tidligere politisk rådgiver Niels Klingenberg Vistisen

OPRØRSBEKÆMPELSE ER IKKE "ONE SIZE FITS ALL"

Niels Klingenberg Vistisen har været udsendt til Afghanistan både for Forsvaret og for Udenrigsministeriet, blandt andet som politisk rådgiver i Gereshk. Han kender Mike Martin og drøftede forholdene i Afghanistan med ham i 2012. Han er meget enig med Mike Martin, og siger, at Martin har skrevet en rigtig god bog, som både fortæller den specifikke historie om Helmand, men også noget mere generelt om kulturer og oprørsbekæmpelse. Han mener, at koalitionen nok var for meget optaget af det, der blev anset for gode og valide erfaringer fra Irak. De kunne bare ikke omsættes til Afghanistan.

Nok begik koalitionen fejl og blev udnyttet i det lokale magtspil i Gereshk, som var vanvittig kompliceret, men Vistisen mener, at der også blev gjort mange ting rigtig. Selv afghanerne kendte ikke strukturerne. Vistisen stiller spørgsmål ved, vi nogensinde helt kommer til at forstå den slags, særligt ikke på forhånd. Det vigtige spørgsmål er at lære af det og erkende, at oprørsbekæmpelse og stabilisering koster tid, fejl og menneskeliv.

Af Premierløjtnant
Kenneth Skrædderdal
DF FS&TPDEL, 2.
Logistikbataljon, Trænregimentet
Foto: OKS Palle Standgaard

DEBATINDLÆG: MOTIVATION OG MANGLENDE MATERIEL

Det er mandag morgen, øvelsen er startet, og jeg står ved marchens indrykkepunkt og kontrollerer, at mine sektioner passerer som befalet. Da de ruller forbi, konstaterer jeg, at der kun er fremskaffet tungt maskingevær til cirka 10 procent af de køretøjer, der burde have et. Jeg sender min næstkommanderende i delingen en tanke, for det har kostet blod, sved og tårer at fremskaffe tilnærmelsesvis det antal køretøjer, vi forventes at stille med.

Det får mig til at tænke på interviewet med forsvarschefen fra den 5. august 2014 (forsvaret.tv, red.), og jeg konstaterer, at forsvarschefen har fuldstændig ret. De dygtige medarbejdere tager handsken op og finder løsninger på udfordringerne. Men man skal bare ikke tro, at det ikke har konsekvenser. Som fører i en operativ enhed står jeg hver dag med en motivationsopgave i forhold til personel i konstabelgruppen. Det er ikke noget nyt, at medarbejdere skal motiveres, men jeg mener, det er relevant netop nu at spørge: Hvad betyder materielmanglen for det faglige fundament og konstablernes professionalisme? En helt grundlæggende præmis i min enheds virkelighed

er, at vi ikke har det materiel, vi skal bruge og burde have jævnfør normskemaerne. Når jeg gennemfører og evaluerer uddannelse, skal min pointe være, at det primært er vores konstabelgruppe, og i sidste ende den operative effekt, som bliver taberne. Når jeg har en soldat, hvis primære funktion er at være skytte på sit køretøj, men som aldrig ser skyggen af et tungt maskingevær, så forringer vi fagligheden. Det tunge maskingevær er kun ét eksempel.

Derfor kan man som leder ikke fortænke personellet i at overveje fremtiden, når udsigten til at få det organisatoriske materiel er ukendt. Når jeg løfter udfordringen hos foresatte, oplever jeg forståelse og en lyst til at løse udfordringerne, ligesom mine befalingsmænd koordinerer på kryds og tværs, for at vi kan levere den operative effekt, der nu engang er kerneopgaven. Jeg må dog konstatere, at uanset hvor mange gange jeg står på mål for frustrationerne, uanset hvor engagerede vi er i forsøget på at øge den sociale kapital, og uanset hvor mange gange vi afholder seminarer for at øge medarbejdertilfredsheden, så ændres præmissen ikke. Vi mangler fortsat det

våben på køretøjet.

Når jeg møder en medarbejder, som varsler langtids-CU, eller blot har valgt at søge nye udfordringer uden for Forsvaret, spørger jeg altid til årsagen. Ofte er svaret, at rammerne for en robust enkeltmands- og funktionsuddannelse og den efterfølgende rutineret er mangelfulde. Det har en operativ konsekvens.

Jeg oplever, at vi i Hæren i høj grad bruger tid på enheds- og især samvirkeuddannelse. Vi tilsidesætter måske det faktum, at enhedens evne til at levere hviler på den enkelte soldats evne til at udfylde sin funktion, og her er materiellets tilstedeværelse en hjørnesten.

Jeg har svært ved at motivere og udfordre den rutinerede konstabel, når jeg må melde hus forbi på helt fundamental funktionsuddannelse og rutineret. Konsekvensen er, at der i øjeblikket er travlt hos CU-vejlederen med et stort erfaringstab til følge. Løsningen på disse udfordringer er ikke bare et enkelt håndgreb nu og her. Vi skal til at kridte skoene, inden Hærens faglige fundament revner. ■

Jeg konstaterer, at forsvarschefen har fuldstændig ret. De dygtige medarbejdere tager handsken op og finder løsninger på udfordringerne, men man skal bare ikke tro, det er uden konsekvenser.

SVAR FRA HOK:

DER ARBEJDES IHÆRDIGT PÅ AT SKABE DE BEDST MULIGE VILKÅR

Hærens Operative Kommando kan sagtens forstå, at det opleves frustrerende, når førere og enheder mangler organisatorisk materiel eller tid til uddannelse af enhedens personel.

Hæren normerer materiel ud fra, hvad der er til rådighed, og hvilken prioritet enhederne har i forhold til uddannelse, beredskab og klargøring til internationale operationer. Normering af materiel, som er klargjort til internatio-

nale operationer, er fordelt bredt i strukturen, så funktionsuddannelsen kan gennemføres på det samme materiel, som enheden skal anvende i tilfælde af udsendelse. I de tilfælde, hvor materiel klargjort til internationale operationer ikke er til rådighed, udleveres substitutionsmateriel, så enhederne alligevel kan gennemføre enhedsuddannelse.

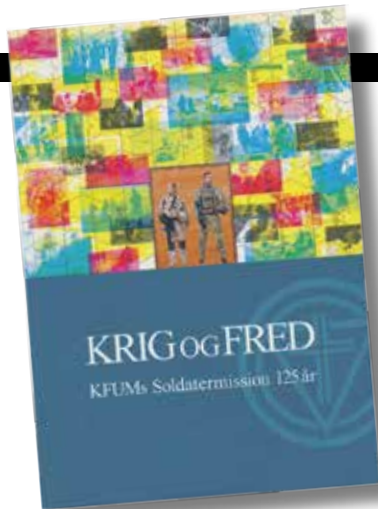
Materielsituationen forventes bedret i takt med, at ma-

teriel fra Afghanistan bliver hjemtaget og klargjort samtidig med, at der løbende anskaffes nyt materiel. Der arbejdes altså ihærdigt på at skabe de bedst mulige vilkår, så både opstilling og uddannelse kan gennemføres på tilfredsstillende vis. ■

Af: Produktionsdivisionen og Uddannelsesdivisionen ved Hærens Operative Kommando.

Nyt naturmagasin

NATURPLEJE: FBE har udgivet anden udgave af magasinet Forsvaret og Naturen. Magasinet handler om nogle af de opgaver, FBE løste i forbindelse med drift og pleje af Forsvarets 36.000 hektar jord i 2013. I magasinet kan du blandt andet læse om, hvordan Forsvarets øvelsesaktiviteter kan tilrettelægges, så de bliver en del af plejen af naturområderne og om, hvordan Forsvarets behov for større arealer til kraftigere artilleri har haft betydning for bevarelse af den danske natur. ■

Krig og fred

BOGUDGIVELSE: Alle soldater kender KFUM's soldaterhjem. Nu er der kommet en ny bog om soldatermissionen "Krig og fred. KFUM's Soldatermission 125 år". Bogen beskriver hele historien om soldaterhjemmene både i Danmark og i de mange internationale missioner, som Forsvaret har været på de seneste tyve år. Udover at forkynde det kristne budskab har Soldatermissionen også arbejdet med at tilbyde veteraner boliger i en kortere periode og samtalepartnere på soldaterhjemmene. ■

1. NOVEMBER
1889

ÅBNEDE DET FØRSTE SOLDATERHJEM
I FJOLSTRÆDE I KØBENHAVN

Den unge biolog Mia Mouridsen gjorde noget af en opdagelse med sit fund af efterårsdamrokkerne. De er meget almindelige i for eksempel Afrika, men er sjældne i Danmark og det nordlige Europa. Foto: Michael Sand

JURASSIC PARK ANTVORSKOV

Et 200 millioner år gammelt dyr er "genopstået" på Forsvarets øvelsesområde i Antvorskov. Efter ikke at have været set i Danmark i over 100 år, blev den lille efterårsdamrokke opdaget på en af de første sommerdage.

EFTERÅRSDAMROKKE

- Triops cancriformias (der frit oversat betyder "trøjet krabbeformet") refererer til efterårsdamrokkens udseende.
- Kan blive op til 11 centimeter lang. De største på Antvorskov var 7-8 centimeter.
- Kaldes efterårsdamrokke på dansk, selv om den kan findes fra april til november.
- Triops har slægtninge, der er fundet i 300 millioner år gamle fossiler, og efterårsdamrokkens har stort set ikke ændret sig de seneste 200 millioner år.
- Arten kan være både hun- og hankøn eller hermafrodit. I sidste tilfælde kan arten reproducere sig selv.
- Afhængig af kortvarige oversvømmelser, hvorved æggene klækkes.
- Æggene kan ligge i dvale i årtier og altså muligvis i mere end 100 år.
- Efterårsdamrokkerne blev set i perioden maj til midt i juli.
- Efterårsdamrokkerne kan være at finde på andre øvelseshæder, men er endnu ikke observeret.

AF MARTIN SÆRMARK-THOMSEN / FBE

NATURPLEJE

Det var den nyuddannede biolog Mia Mouridsen, der artsbestemte det lille krebsdyr, efter hendes mor havde fået øje på det, hun troede, var haletudser. I stedet var det altså en stor biologisk sensation i en meget lille indpakning. Gardehusarregimentet, der er daglige brugere af Antvorskov Øvelsesplads, reagerede hurtigt og afskærmede de tre små vandhuller, hvor damrokkerne blev fundet.

Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste iværksatte en undersøgelse af øvelsespladsen for at kortlægge efterårsdamrokkens udbredelse. Det resultat foreligger nu, og sensationen er blevet endnu større. I alt blev der observeret næsten 200 af de små krebsdyr i 16 forskellige vandhuller.

- Det er helt utroligt, og det er noget, vi er meget glade

for. Vi har i forvejen en række forskellige padder og tudser, der er forholdsvist sjældne, på Antvorskov Øvelsesplads, men damrokkerne kendte vi intet til, siger Henrik Olsen, der er arealforvalter for Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste.

Krig sikrer overlevelse

Selv om det lille, levende fossil altså blev fundet i flere vandhuller på Antvorskov, skal man ikke regne med, at man kan finde dem igen næste sommer. Damrokkerne er nemlig afhængige af, at deres æg tørrer helt ud. Derefter kan de ligge i dvale i årtier, før æggene igen kommer under vand, og de små krebsdyr klækker. I England, hvor arten kun er observeret to steder, har man således kun set efterårsdamrokker tre gange med cirka 50 års mellemrum.

Men en ting er sikkert: Det er Forsvarets til tider hård-

hændede brug af øvelseshæder, der har sikret damrokkernes overlevelse. De tunge bæltetøjere skaber nemlig de midlertidige vandhuller, som fortidens natur var rig på efter regnskyl og oversvømmelser, og køretøjerne har også overtaget de store klovdys rolle som bærer af æggene fra et sted til et andet. Den teori underbygges af, at arten er i stærk tilbagegang på de store kampvognsterræner omkring Berlin i Tyskland, hvor øvelsesaktiviteten nu er indstillet.

Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste vil fremover holde et vågent øje med, om efterårsdamrokkerne lever på andre øvelsespladser. Efterårsdamrokkerne skrives nu ind i drift- og plejeplanerne for Antvorskov Øvelsesplads, så der fremover tages hensyn til de små krebsdyr, og en ting er sikkert: Det bliver ikke med et forbud om at køre i terrænet, for det kan betyde, at damrokkeren helt forsvinder. ■

MINUSMA:

NY HOLDSAMMENSÆTNING GAV POTE I MALI

Selv om opgaven i sig selv var næsten den samme som altid, har Flyvevåbnet lært vigtige ting af C-130 bidragets FN-udsendelse til Mali.

AF THORBJØRN FORSBERG / FTK

AFRIKA

For første gang under en udsendelse havde C-130 Hercules-bidraget til FN's MINUSMA-mission sine egne sikkerhedsfolk fra Flyvevåbnets SECFOR – security force – med til Mali. Det viste sig at være en rigtig god beslutning.

- Vi valgte at anvende sikringspersonellet på en ny måde. Ikke fordi der nødvendigvis var stor fare på de steder, vi landede, men folkene var rigtig gode at have til at holde styr på passagererne. Derudover nærsikrede de flyveren – også i lufthavnen – så besætningen kunne koncentrere sig om dens egentlige opgaver. Det er vigtigt, at vi yder den kapacitet i Flyvevåbnet, for vi har brug for enheder til den slags opgaver, der har trænet grundigt sammen. Og samarbejdet har fungeret rigtig godt, fortæller Hans Kristian Skovmose, major og chef for MINUSMA-missionens Hold 1.

I forhold til bemanningen fandt både han og major Claus Caspersen – chef for Hold 2 og 3 – at yderligere en vigtig kapacitet er tolken. I Mali taler man primært fransk, og det er vigtigt med en sprogkyndig til at assistere, så der ikke opstår misforståelser.

FN-missioner kræver lang forberedelsestid

At det tager tid at arbejde med FN-systemet vidste de danske chefer i forvejen. Men det fylder stadig en del, når de overvejer, hvad man kan gøre bedre næste gang. - FN er et stort og lidt trægt apparat. Det kræver meget forberedelse, når man skal ud med FN, for alt skal være beskrevet i detaljer i en kontrakt, fortæller Hans Kristian Skovmose.

Kontrakten forhandles mellem den danske stat og FN's hovedkvarter i New York, og det er en lang proces. Ved denne udsendelse var det ikke muligt at få den på plads, inden missionen skulle begynde. Det var nemlig først i midten af december, at det fra politisk hold blev besluttet at sende bidraget af sted med missions-

start den 1. februar 2014. Med juleferien in mente gav det reelt kun en måned til at få mest muligt på plads. Det var da også først et godt stykke tid inde i missionen, at den endelige kontrakt var færdig.

- Vi var derfor nødt til at gå i gang med opbygningen og selv lave aftaler om at låne noget af den civile jord i luft-

Serie: Hvad lærte vi?

Forsvarsavisen sætter fokus på de erfaringer, som danske soldater har taget med hjem fra de seneste års mange missionsområder rundt om i verden. Hvordan gik det, og hvad tager vi med ud næste gang?

havnen i Bamako, inden kontrakterne var på plads. Det kan være frustrerende, men vi må nok erkende, at sådan er FN, forklarer Hans Kristian Skovmose.

Nødvendigt at være offensiv

Major Claus Caspersen var chef for hold 2 og 3. Han tilføjer, at man skal være offensiv i FN-systemet med at fortælle, hvad man kan, hvis man gerne vil have opgaver. - Vi kom ned med det udgangspunkt, at vi kan løse alle opgaver, og du finder nok ikke et fly, der er mere velegnet til at operere i det pågældende miljø end C-130. Men det tog tid og en hel del lobby-arbejde fra vores side at forklare, hvad vi kunne, siger Claus Caspersen og forklarer:

- Vi bød os hele tiden til, og det er nok en typisk dansk mentalitet, at vi gerne vil lave noget, når vi er ude. Det

er ikke alle nationer, der har den samme tilgang.

Den danske kapacitet blev dog ikke udnyttet fuldt ud. - Vi kan så meget forskelligt, at det faktisk var FN's bestemmelsesgrundlag, der begrænsede os. Vi kunne sagtens være brugt noget mere – for eksempel fløj vi ikke på noget tidspunkt med NVG (natbriller, red.), og vi lavede kun et enkelt drop, fortæller Claus Caspersen

Godt samarbejde med UM

En anden læring af missionen i Mali er i forhold til Udenrigsministeriet, som har en aftale med det afrikanske land om et udviklingssamarbejde (læs mere på mali.um.dk).

- Vi har haft et forbilledligt samarbejde med udenrigsministeriets folk i Mali, og de har også kunne bruge vores bidrag positivt i deres arbejde, fortæller Hans Kristian Skovmose. Han tilføjer:

- Vores kommunikation har blandt andet handlet om sikkerheden i landet, og det har åbnet mine øjne for, at vi bør bevare kontakten med udenrigsministeriet og bruge dem mere fremover. De har jo specialister siddende rundt omkring i hele verden med et kendskab til mange lande, som vi også kan drage fordel af. ■

MINUSMA

A-mission i Mali var udsendt fra februar til midten af maj 2014.

Der blev i alt fløjet 318 timer fordelt på 63 missioner.

Derudover har bidraget stået på beredskab for FN i 39 dage i forhold til evakuering af syge eller sårede.

Air Transport Wing Aalborg var parent unit for de cirka 40 soldater, der var udsendt på hvert hold.

F-16 PÅ MISSION I GRØNLAND

Her befinder de to F-16-fly sig øst for Kangerlussuaq. Foto: John "STI" Kristensen

AF NANNA HØYBERG PEDERSEN / FTK

ARKTIS Missionen til Grønland var anderledes, fordi der ikke har fløjet danske jagerfly over Nordgrønland før. En gang i mellem bliver Sønder Strømfjord brugt til en mellemlanding, men der har aldrig før været danske jagerfly på Thule.

- Missionen gik ud på at indhente erfaringer om brugen af jagerfly i Grønland, og det lykkedes, fortæller en tydeligt glad John "STI" Kristensen til trods for, at der var flere småproblemer med flyene undervejs på missionen.

- Vi har indhentet erfaringer inden, blandt andet fra Norge, hvor de er vant til at flyve under arktiske forhold. De orange pilotdragter lyser for eksempel op mod den grønlandske natur, så man kan se os, hvis det skulle gå galt. I Norge flyver de med et våben til simpelt forsvar mod vilde dyr, når de flyver til Svalbard. Det gør vi normalt kun på krigsskarpe missioner, fortæller John Kristensen.

Held i uheld

Allerede før afgangens tirsdag morgen blev det første F-16 ramt af en batterifejl. Batteriet blev dog hurtigt skiftet, og missionen kunne fortsætte med en forsinkelse på halvanden time.

- Det var held i uheld, for vi var ramt af nogle uheld, vi ikke oplever normalt. Det var heldigt, fordi opgaven var at finde ud af, hvordan vi løser disse helt banale problemer, forklarer han.

Endelig kunne de lette mod de arktiske egne. Samtidig fløj der fra Flyvestation Aalborg et C-130 Hercules transportfly fyldt med reservedele, som de skulle mødes med over Island.

- Efter landingen på Island slukkede vi motorerne, men jeg kunne ikke åbne cockpittet, fortæller John Kristensen, der endte med at sidde fanget i sit fly i ti minutter.

Han tog den dog med ro og havde ikke travlt med at komme ud af flyet, for skulle der gå ild i noget, kunne han bare have brugt katapultsædet til at komme ud af flyet.

- Men så var vi jo ikke kommet videre, siger han.

Hercules-flyet, der ellers skulle være fløjet direkte til Grønland blev omdirigeret til

landing på Island. Cockpittet blev åbnet manuelt, repareret, og så var F-16 flyet klar igen.

Herefter fulgte F-16-flyene et CL-604 Challenger på fiskeriinspektion. Dette bød blandt andet på en overflyvning af Kongeskibet Dannebrog, der lå ved Nuuk. - Så lavede vi lidt lavt flyvning mod Sønder Strømfjord. Terrænet er perfekt til det. Normalt kan vi kun øve lavflyvning i USA, men der er god mulighed for at træne i Grønland, forklarer John Kristensen.

1300 kilometer på halvanden time

Selve missionen var en flyvetur fra Sønder Strømfjord til Thule, hvilket er en lang

flyvetur uden mulighed for at mellemlande. Når F-16-fly normalt letter fra Skrydstrup, ligger Flyvestation Karup kun 10 minutters flyvning væk, men der er 1300 kilometer mellem Sønder Strømfjord og Thule, hvilket vil sige halvanden times flyvetur.

- Der er masser af lufthavne i Grønland, men de er designet til fly, der bruger en kortere bane. Vi bruger mindst 1,5 kilometer. Samtidig er vejret i Thule meget ustadigt, så vi var ikke sikre på, at det kunne lade sig gøre at lande deroppe, forklarer John Kristensen.

Vejret så ellers fint ud, da de lettede fra Sønder Strømfjord. Men da de to F-16-fly og Challenger-flyet nærmede sig Thule,

De to F-16 fly, der lettede mod Grønland den 5. august måtte slås med både et cockpit, der ikke ville åbne og kraftige, grønlandske vinde.

tog vinden til, og det begyndte at regne.

- Vinden skiftede i styrke og retning, og det er lige præcis det, man skal være påpasselig med på Thule, siger John Kristensen.

Samtidig er Thules landingsbane en udfordring, fordi den er malet. Det gør den ekstra glat, især når det regner og blæser. En enkelt passager ombord på Challenger-flyet fik det faktisk dårligt af den voldsomme turbulens, men det lykkedes til sidst at lande de tre fly til stor glæde for folkene på Thule.

Masser af muligheder i Grønland

Erfaringerne med flyvning med jagerfly i de arktiske egne skal indhentes bid for bid.

- Det var en fantastisk oplevelse. Naturen er helt fantastisk, og det var helt klart, så man kunne se enormt langt. Nogle gange så vi et bjerg, som vi lige ville flyve over til, men så kunne vi se på radaren, at der var tyve minutters flyvning, siger han begejstret.

- Blå er heller ikke bare blå. Vandet og isen har alle mulige farver fra skrigende turkis til helt sort. Der ligger bestemt en masse muligheder i at flyve i Grønland, både træningsmæssigt, men også som støtte til overvågningsmissioner, fastslår John Kristensen. ■

OBERST: MISSIONEN LYKKEDES

F-16-missionen i Grønland var primært en logistisk mission, der skulle undersøge F-16's begrænsninger i Arktis. Det lykkedes til fulde, mener oberst Søren Wilhelm Andersen, der ser masser af muligheder for jagerfly i Arktis.

AF NANNA HØYBERG PEDERSEN / FTK

EVALUERING

Den 5. august gik tre F-16 Fighting Falcon i luften med kurs mod Grønland. Målet var at flyve fra Sønder Strømfjord til Thule og lande, hvis det var muligt. - Missionen var en bragende succes. Succeskriteriet var, at vi skulle have to fly i luftrummet over Thule, og det lykkedes oven i købet at lande dem. Det var en logistisk operation for at undersøge, hvad F-16-fly kan og ikke kan i Arktis, siger oberst Søren Wilhelm Andersen.

F-16-flyene skulle testes i Grønland for at undersøge, om flyene i fremtiden kan bruges for eksempel til overvågningsopgaver sammen med Challenger og Hercules, der allerede opererer i Grønland. Søren Wilhelm Andersen forklarer, at F-16 kan have en fordel, fordi de kan sendes af sted og flytte sig hurtigere fra et punkt til et andet.

Arktis er særlig besværligt

Men trods hurtigheden er der nogle forhold, der gør det særligt vanskeligt at flyve jagerfly i Arktis.

- Arktis er enormt ufremkommeligt. Der er kun to lufthavne, hvor vi kan lande med F-16, og der er enormt store afstande. Den anden udfordring er vejret. Især oppe ved Thule er der særligt ustabil og skiftende vejr, som gør, at vi ofte ikke kan lande, forklarer oberst Søren Wilhelm Andersen.

En af delopgaverne for missionen var, at F-16 skulle flyve med targetting pods. Det lykkedes dog ikke, fordi der manglede en godkendelse fra flyfabrikken til at installere den.

- Det er ikke fordi, den ikke sagtens kunne have været installeret, det er bare en proces, der endnu ikke er kørt, siger Søren Wilhelm Andersen.

- Der er nogen, der siger, at missionen er fejlet, fordi den ikke var på, men det er noget sludder. Vi kender targetting pod'en så godt, at der i sig selv ikke er behov for at teste den. Vi forventer desuden at tage den med, næste gang vi er på Grønland, påpeger han.

Gode muligheder for træning

Ifølge chef-pilot på missionen er der utroligt mange muligheder i at flyve kampfly i Grønland.

- I Danmark kan vi f.eks. ikke træne lavflyvning, og støjen fra flyene generer folk. I Grønland er der ingen, vi kan genere, og terrænet ændrer sig. Det giver nogle rigtig gode muligheder for at træne deroppe, siger major John Kristensen.

Derfor håber John Kristensen at få lov til at flyve i Grønland igen. Også oberst Søren Wilhelm Andersen ser muligheder i Grønland som træningslejr:

- Jeg håber, at vi allerede næste år vil være i stand til at sende kampfly derop til træning, for Grønland har nogle muligheder, vi ikke har i Danmark, siger han. ■

Flere flådeskibe i Østersøen

SNMCMG1: På linje med Hæren og Flyvevåbnet har Søværnet deltaget i NATOs øgede tilstedeværelse i Østersøregionen som følge af krisen i Ukraine. Med kort varsel bidrog Danmark med Søværnets minerydningsenhed MCM Danmark og inspektionsskibet Thetis til NATOs stående minerydningsgruppe, SNMCMG1. Efter den årlige øvelse BALTOPS i juni måned indgik det danske bidrag i NATOs stående styrke fra den 20. juni til den 1. august 2014. ■

Vidner i retssag mod formodede pirater

INDISKE OCEAN: Tretten besætningsmedlemmer fra Støtteskibet Esbern Snare har vidnet i en to uger lang retssag mod ni formodede pirater. Retssagen fandt sted i Port Victoria, Seychellerne fra slutningen af august til starten af september. De ni formodede pirater blev i november 2013 tilbageholdt på Esbern Snare og senere udleveret til seychelliske myndigheder til retsforfølgelse. Anklagen mod de ni formodede pirater lyder på forsøg på kaping af det danske skib Torm Kansas og et kinesisk handelsskib. Der forventes at falde dom i sagen i slutningen af oktober. ■

Den danske forsvarsminister Nicolai Wammen deltog sammen med statsministeren og udenrigsministeren i NATO-topmødet i Wales. Foto: Forsvarsministeriet

NYE AFTALER PÅ NATO-TOPMØDE

Forsvarsminister Nicolai Wammen indgik på NATO-topmødet i Wales aftaler som sikrer, at dansk forsvar bidrager til NATO-alliancens opgaveløsning på højt prioriterede områder.

AF FORSVARSMINISTERIET

NATO Forsvarsminister Nicolai Wammen var torsdag den 4. september 2014 sammen med statsministeren og udenrigsministeren til NATO-topmødet i Wales. Topmødet skulle sikre, at NATO råder over de redskaber, som er nødvendige for at imødegå nye strategiske udfordringer og samtidig håndtere eksisterende trusler.

Derfor underskrev den danske forsvarsminister under topmødet hensigtserklæringer om dansk ledelse af et multinationalt projekt om præcisionsvåben, deltagelse i en

værnsfælles udrykningsstyrke samt en aftale om forøgelse af beredskabet for NATOs korpshovedkvarter i Stettin, Polen. Endelig vil Danmark sætte øget fokus på multinationale samarbejder ved deltagelse i et initiativ, der skaber fundament for nye samarbejdsområder.

- Med underskrivelsen af de fire dokumenter har vi sikret, at dansk forsvar også på disse områder bidrager væsentligt til alliancens opgaveløsning. Vi understreger, at Danmark er et kerneland i NATO, og at vi går forrest, når det handler om at bidrage til alliancens højest prioriterede områder, siger forsvarsminister Nicolai Wammen. ■

DE FIRE AFTALER

• Danmark har sammen med Grækenland, Norge, Portugal, Spanien og Tjekkiet underskrevet en hensigtserklæring om at gennemføre et multinationalt Smart Defence projekt, hvor landene samarbejder om at anskaffe og vedligeholde præcisionsstyrede våben til kampfly. Danmark skal lede projektet, og USA indgår i en aktivt støttende rolle. Med projektet bidrager deltagerlandene til at sikre, at NATO også i fremtiden råder over helt centrale kapaciteter. Samtidig giver samarbejdet mulighed for effektiviseringer og dermed mere forsvar for pengene.

• Forsvarsministeren har også underskrevet en hensigtserklæring om sammen at udvikle en værnsfælles udrykningsstyrke under britisk ledelse, Joint

Expeditionary Force (JEF). Det er sket sammen med kollegaer fra Storbritannien, Norge, Nederlandene, Estland, Letland og Litauen. JEF skal fastholde den samarbejdsveje, landene har opnået gennem blandt andet deltagelsen i NATO-operationen i Afghanistan. Det er vigtigt for soldaterne sikkerhed. Samtidig er landene enige om at udvikle en styrke, som skal kunne håndtere operationer fra kapacitetsopbygning over evakueringsindsatser til egentlige kamphandlinger og dermed imødegå fremtidige udfordringer.

• Forsvarsministeren har desuden undertegnet en erklæring sammen med sine tyske og polske kollegaer omkring den videre udvikling af korpshovedkvarteret i Stettin, Polen. Korpshovedkvarteret skal på et højere

beredskab og desuden have en værnsfælles og regional rolle. På grund af hovedkvarterets geografiske placering forventes det at spille en væsentlig rolle i NATOs Readiness Action Plan, som skal sikre alliancens parathed til at håndtere fremtidige trusler. Det konkrete behov skal nu undersøges nærmere.

• Endelig har forsvarsministeren underskrevet et fælles brev sammen sine kollegaer fra Belgien, Kroatien, Luxemborg, Nederlandene, Norge, Polen, Tjekkiet, Tyskland og Ungarn med henblik på deltagelse i Frameworks Nations konceptet. Konceptet skal kort fortalt skabe et bedre fundament for multinationale løsninger og derved en optimal udnyttelse af de rådige ressourcer.

GRØNNEDAL ER BLEVET TAVS

I begyndelsen af september slukkede Forsvaret for antenneparken på Flådestation Grønnedal. Dermed er 63 års forsvarshistorie ved Arsukfjorden slut.

AF MARTIN SÆRMARK-THOMSEN / FBE

FARVEL Radiostationen i Grønnedal har været i drift indtil nu, selvom Arktisk Kommando strøg kommandoen den 31. oktober 2012, da en ny antennepark først skulle etableres i Kangerlussuaq (Sønder Strømfjord). De nye faciliteter er nu på plads, og de sidste test er gennemført tilfredsstillende. Derfor er den sidste del af Forsvarets operative virke på Flådestation Grønnedal afsluttet.

63-års flådehistorie

Da flaget på Grønlands Kommando blev strøget, markerede det første skridt i afslutningen på et årtier langt kapitel i For-

svarets historie. Siden 5. september 1951 har Grønlands Kommando ligget på Flådestation Grønnedal, men Forsvarsforliget for 2010-2014 foreskrev en ny, fælles arktisk kommando for Grønland og Færøerne placeret i Nuuk.

Genbrug til glæde for et helt samfund

Med lukningen af antenneanlægget er der ikke længere behov for Grønnedal. Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste (FBE) er derfor i gang med nedlukningen. Arbejdet er sket gradvist gennem de seneste to år, og efter planen forlader Forsvarets sidste personale Grønnedal inden årets udgang.

Indbo og andet, der ikke kunne sælges på auktion eller økonomisk set forsvareres af ofre ressourcer og penge på at hjemtage, blev solgt til Sermersooq Kommune for et symbolsk beløb. Herefter skrev borgerne ønskelister over, hvilke dele af inventaret de ønskede sig, og i dagene efter blev der sejlet konvoj til og fra Grønnedal med alt lige fra tallerkenrækker til klædeskabe.

Grønnedals legeplads er pillet minutløst ned og genopført af besætningen på Ejnar Mikkelsen i Ittoqqortoormiit, komplet med blandt andet gynger, vipper, mooncars og rutsjebane og med maling fra Grønnedals depot til de næste mange års vedligeholdelse.

Minderne består

I de næste mange år vil Grønnedal alligevel have en plads i Forsvaret. Når der er truffet aftale mellem Forsvaret og Grønlands Selvstyre, om hvordan området endegyldigt skal efterlades, forestår FBE udbud af nedbrydning og miljøoprensning på området. FBE vil løbende føre kontrol med oprydningen og efterfølgende med natur- og miljøpåvirkningerne efter årtiers tilværelse som flådestation.

Arktisk Kommando vil fortsat lægge kursen forbi og blandt andet vedligeholde de mindesmærker, der er sat over de tragiske begivenheder på og omkring Grønnedal, og mindes stedets historie som en ganske særlig arbejdsplads i Forsvaret. ■

Samarbejde er vejen til bedre viden

Chef for Forsvarsakademiet kontreadmiral Nils Wang sammen med blandt andet en af fakultetscheferne fra Pakistan National Defence University under en konference i Islamabad, Pakistan i marts 2014, hvor det blandt andet blev besluttet at fortsætte igangværende fælles forskningsprojekter. Foto: Forsvarsakademiet.

Smart Defence er ikke kun forbeholdt samarbejde inden for flåder, flystyrker og kamptropper. Gennem internationalt samarbejde har Forsvarsakademiet adgang til værdifuld forskning og viden fra militære forskningsinstitutioner og universiteter verden over.

AF KIRA KATHRINE VESTERHOLT / FORSVARSAKADEMIET

SAMARBEJDE

Hvordan sikrer man, at de danske soldater uddannes med den nyeste viden? Og hvordan får en lille forskningsnation som Danmark adgang til den viden? Svaret er enkelt: internationalt forsknings-samarbejde. Eller man kunne også kalde det Smart Research.

Smart Defence bruges i NATO om internationalt samarbejde. Og det er en tankegang, der ifølge William Mitchell, som er ph.d. og forsker ved Forsvarsakademiet, ikke kun giver adgang til mere viden, men også sparer penge. Det gælder også i forskningsverdenen.

William Mitchell har siden 2008 repræsenteret Danmark i NATO's forskningssamarbejde gennem NATO Science and Technology Organization (STO). Han forklarer, at Danmark får adgang til værdifuld viden på højt niveau og endda langt billigere, end hvis man skulle købe sig til den.

Forskningssamarbejdet er frivilligt, og forskerne vælger selv, hvad de vil bidrage med. - Selvfølgelig er det ikke sikkert, forskerne deler ud af al deres viden, men de giver mere, end vi kan lave selv, uddyber han.

Hurtig deling af viden

Udover at spare ressourcer og skabe adgang til international forskning sikrer Smart Research også, at dansk viden bruges af andre nationer. Eksempelvis har danske erfaringer fra Afghanistan været med til at forme NATOs doktrin for oprørsbekæmpelse. Forskningssamarbejdet er nemlig en integreret del af udviklingen af NATO-doktriner, forklarer William Mitchell.

Derved knytter Forsvarsakademiet forskning direkte til doktrinudvikling. - Samtidig medvirker Smart Defence-samarbejdet til, at man ikke skal vente på færdige NATO-doktriner for at få adgang til nyeste viden. På den måde kan vi inte-

grere NATO-forskning direkte i uddannelserne på hjemmefronten, siger William Mitchell.

Erfaringsudveksling med Pakistan

Men NATO er ikke det eneste forum for samarbejde på Forsvarsakademiet. Major Lars Cramer-Larsen fra Forsvarsakademiet's Institut for Militære Operationer har siden august 2013 deltaget i et forskningsprojekt om oprørsbekæmpelse i Pakistan i samarbejde med forskere fra Dansk Institut for Internationale Studier og Pakistan National Defence University.

For Lars Cramer-Larsen har det været en kæmpe fordel at indgå i det internationale samarbejde.

- En del af projektet har været at interviewe 'key stakeholders', og vi har fået mulighed for at interviewe højtstående generaler, politikere og tidligere efterretningsfolk i Pakistan, som vi ikke ellers ville have haft adgang til, forklarer han.

Ifølge dekan Ole Kværnø er Forsvarsakade-

miets internationale samarbejde helt centralt for forskningen herhjemme

Samarbejde er nøglen til viden

Det danske 'war studies' miljø er ganske lille. Først i O'erne begyndte miljøet at vokse frem på Forsvarsakademiet og på universiteterne. Hele miljøet afhænger derfor meget af vidensnetværk og samarbejde, mener han.

Samtidig er dansk forsvar på grund af sin begrænsede størrelse tvunget til at søge koalitioner for at kunne operere. De to forhold gør tilsammen, at Forsvarsakademiet's forskning er helt afhængig af partnerskaber og samarbejde, forklarer han. - Forsvarsakademiet's nationale og internationale forskningssamarbejder er ganske enkelt nøglen til at kunne lykkes med akademiets kerneopgaver, som er at tilvejebringe viden ved fokuseret forskning og at formidle den ved uddannelse i topklasse. ■

PUBLIKATIONER AKTUELLE UDGIVELSER FAK

Small-State Special Operations in a Comprehensive Stabilisation Context

Forfatter: Anton Asklund Johnsen, Forsvarsakademiet's Institut for Strategi

LÆS Rapporten behandler de vigtigste konklusioner fra en konference af samme navn i april om blandt andet specialoperationer som styrkeforstærkere, økonomi, nye løsningsmuligheder i skrøbelige stater, organisering og træning.

The push towards autonomy: an insight into the legal implications of self-targeting weapon systems

Forfatter: Ph.d.-studerende Iben Yde, AU

LÆS Self-targeting weapon systems - eller autonome våbensystemer - vil kunne anvendes under den gældende folkeret. Det er påstanden i dette brief om de kontroversielle våbensystemer.

Insurgencies and Counterinsurgency Strategies: Patterns and Dilemmas

Forfattere: Ph.d. Katrine Nørgaard og orlogskaptajn Vilhelm Holsting

LÆS Briefet beskriver militær ledelse og sammenligner ledelsesformen med andre ledelsesformer. Forskellen mellem "militær" og "ikke-militær" ledelse forudsættes af to afgørende kriterier, nemlig håndhævelsen af et specifikt militært vidensmonopol samt udøvelsen af en specifik militær professionsetik.

MATERIALER FRA FAK KAN BESTILLES ELLER DOWNLOADES SOM PDF PÅ FORSVARET.DK/FAK

Karina Mayland er udviklingskonsulent ved Forsvarsakademiets Institut for Ledelse og Organisation. Hun arbejder på at få sat innovation på dagsordenen i Forsvaret. Foto: FAK

Nytænkning skal i system

Som alle andre offentlige organisationer skal Forsvaret forholde sig til massive besparelser. Forsvaret bliver nødt til at tænke innovativt og sætte nytænkning i system, hvis vi skal leve op til kravene, mener udviklingskonsulent.

AF KIRA KATHRINE VESTERHOLT / FORSVARSAKADEMIET

INNOVATION Det er en tid med mange forandringer og omstruktureringer i Forsvaret. Organisationen står over for en mængde udfordringer i forhold til at blive ved med at løse opgaver af høj kvalitet samtidig med at ressourcerne er færre. For at kunne leve op til kravene, er man nødt til at tænke nyt, mener Karina Mayland, der er udviklingskonsulent ved Forsvarsakademiets Institut for Ledelse og Organisation

- Som offentlig institution skal vi yde den allerbedste opgaveløsning. Vi skal hele tiden bestræbe os på at gøre det bedre i morgen. Og nogle gange er bedre meget anderledes, end det vi gør i dag, forklarer hun.

Karina Mayland er i færd med at

sætte innovation på dagsordenen i hele Forsvaret. Og på mange måder er Forsvaret allerede godt med på innovationsfronten. - Den særegne kultur, vi har i Forsvaret, er rigtig god til nogle former for innovation, særligt i de operative miljøer. Men samtidig er der andre områder af Forsvaret, hvor vilkårene for innovation kan styrkes yderligere, siger Karina Mayland.

Nytænkning, der virker

Men hvad er innovation? Opstår det tilfældigt blandt særlige genier? Og er det ikke bare det samme som kreativitet? Ifølge Karina Mayland er svaret nej. Hun understreger, at god innovation ofte er målrettet og struktureret. Og at innovation kan foregå over alt. Alle kan initiere innovativtænkning, og man kan udvikle kompetencerne til det gennem værktøjer og metoder, forklarer hun og

uddyber:

- Innovation handler ikke kun om at skabe produkter. Det handler lige så meget om nye perspektiver på organisationer og samarbejde.

Innovation kan derfor også ses som et mind set – en kreativ måde at tænke nyt på. Men hvor kreativitet kan være ustruktureret og tilfældig, er innovation en form for rammesat nytænkning, der fører til ændringer i praksis.

- Kreativitet er en almen betegnelse for menneskets evne til at tænke nyt. Men kreativiteten skal sættes i system for at blive til innovation. Innovation er en undersøgende proces, som altid er rettet mod forandringer i praksis. Ved hjælp af forskellige metoder og redskaber kan man kickstarte en innovationsproces og gennemføre den, forklarer udviklingskonsulenten.

Cheferne er de første

For at sparke gang i innovationen og introducere metoderne og redskaberne afholder Forsvaret i oktober 2014 en innovationskonference. Konferencen er målrettet Forsvaret og Hjemmeværnets øverste chefer og skal inspirere og anviser veje til i højere grad at arbejde innovativt i Forsvaret, både strategisk og praktisk.

Konferencen vil tage afsæt i både forskning og konkrete erfaringer fra andre offentlige organisationer og se på erfaringer fra eksisterende innovation inden for organisationen. For selvom der allerede er innovation ude omkring i Forsvaret, er der stadig et kæmpe udviklingspotentiale, mener Karina Mayland.

Forsvarsavisen har i næste nummer tema om innovation i Forsvaret. ■

Innovationskonferencen:

- Finder sted 23. oktober 2014.
- Er målrettet Forsvaret og Hjemmeværnets øverste chefer.
- Skal inspirere og angive veje til i højere grad at arbejde innovativt i Forsvaret – hvad enten målet er bedre produkter, processer eller opgaveløsning.
- Vil tage afsæt i konkrete erfaringer fra andre offentlige organisationer samt erfaringer vedrørende innovation i Forsvaret.
- Vil skabe plads for drøftelser og anbefalinger til, hvordan Forsvaret fremadrettet kan sætte de innovative kræfter i spil i praksis til gavn for Forsvarets samlede opgaveløsning.

Forsvaret er fuld af eksempler på god innovation. Her ses en top til momentspænding af bufferen på et tungt maskingevær – et stykke værktøj, som en våbenmekaniker selv har fremstillet i manglen på bedre. Ofte opstår nye innovative tiltag som løsninger på meget specifikke problemer, men Forsvaret skal blive bedre til også at tænke innovativt i mere u håndgribelige processer, mener udviklingskonsulent på Forsvarsakademiet. Foto: Rasmus Koss Hartmann

Den er jo helt gal!

FEJL: I sidste udgave af Forsvarsavisen blev prisen på spidsen af en jetjager afsløret, men hvor der arbejdes, laves der fejl. I artiklen blev røret, der udgør spidsen af en jetjager, kaldt et pilot-rør, og det er helt hen i vejret. Røret kaldes et Pitot-rør og er opkaldt efter den franske opfinder Henri Pitot, der opfandt røret, da han skulle måle hastigheden på vandet i Seine-floden. Vi beklager fejlen. ■

VENNERNE BEGYNDER AT LYSE BLÅT

Flyvevåbnets **Air Control Wing** har i samarbejde med Telegrafregimentet haft tænkehatten på. Resultatet er en kombination af to radiosystemer, der giver bedre overblik over kamppladsen.

AF ATLE LIST JOHANSEN / FTK

SAMARBEJDE En dansk F-16 er på vingerne og søger efter et fjendtligt mål. Flyets sigtesystem glider hen over landskabet, og piloten låser sig fast på målet. Skærmen i cockpittet lyser op, og som noget helt nyt viser computeren nu, at der er tre danske soldater nær det valgte målområde.

I Mobile Air Control Centre (MACC) kan man følge hele processen på tre fladskærme. For folk på højt niveau fra både Flyvevåbnet og Hæren demonstrerede

Telegrafregimentet og Air Control Wing muligheden for at få dele af Forsvarets kommunikationssystemer til at snakke sammen. Informationsudvekslingen mellem fly og Hærens Battle Management System foregår via det system, som det meste af NATO benytter sig af, der hedder Link 16. - Det er jo en klar fordel for hærmanden nede på jorden, der undgår at få en bombe i nakken. Men det er også en fordel for piloten, der kan følge egne folk på jorden, fortæller seniorsergent Jesper Borg fra Telegrafregimentet.

- Når piloten vælger et målområde oppe

I juni var Flyvertaktisk Kommando vært for en demonstration i Karup. Der var deltagere fra både Flyvevåbnet, Hæren og Forsvarets Materieltjeneste. Formålet var at give ledende medarbejdere et indblik i teknologierne og en status på, hvor langt Forsvaret er med at kunne udveksle informationer på tværs af systemer. Foto: FTK

fra cockpittet, kommer de fem nærmeste af vores egne tropper med på heads-up displayet. Så får piloten det ekstra værktøj til at vurdere, om der skal skiftes våben, eller om målet helt skal opgives for ikke at bringe de andre i fare, forklarer oversergent Anders Simonsen fra Air Control Wing.

Bold Quest

Det er reelt G2ASA-serveren (Ground to Air Situational Awareness), der i dag gør, at der sker en udveksling af informationer mellem systemerne. Systemet er allerede nu klar til at blive brugt operativt, da det

er bevist, at den kan supportere platforme – både på jorden og i luften. Det er blandt andet blevet testet på en stor amerikansk øvelse, der hedder Bold Quest.

- Det, vi faktisk har gjort, er at plukke i eksisterende kommunikationssystemer og så koble dem sammen. Nogle kalder det "Smart Defence", siger Anders Simonsen.

Der vil fremadrettet fortsat blive videreudviklet på systemerne, så medarbejderne løbende kan indsamle flere erfaringer og viden, så systemet kan blive yderligere forbedret. ■

TEKST OG FOTO: FLEMMING DIEHL / FMT

INDUSTRI Det overordnede fokus for årets FMT Industridag var "Arktis". Selve dagen bestod derfor også af foredrag om Arktis, hvor der i de kommende år vil opstå helt nye behov på grund af is, der smelter. Dermed bliver det muligt at sejle af nye sejlruiter, og det stiller nye krav til blandt andet redningsberedskabet og miljøovervågningen. Nye opgaver kræver nyt grej, og her kunne FMT's medarbejdere hente inspiration ved de stande, som industrien havde opstillet.

Med cirka 60 udstillere fra dansk industri var der og-

så inspiration til løsningen af de nuværende nationale og internationale opgaver, og industrien havde mulighed for at høre lidt nærmere om forsvarrets behov og problemstillinger:

- Det er en dag, hvor fokus ikke er på salg. Det handler om at skabe netværk og give os inspiration og ideer, siger chefen for Forsvarets Materieltjeneste generalløjtnant Per Pugholm Olsen, der var tilfreds med, at der hvert år deltagere flere og flere.

Industridagen er en del af Open for Business, som er forsvarsministeriets strategi til støtte for fremme af dansk erhverv. Open for Business skal skabe overblik over de ini-

tiativer, der sker inden for ministerens område, så der kan ydes støtte til fremme af danske virksomheder, primært med relation til forsvars- og aerospaceområdet.

De udstillende virksomheder var fra Forsvars- & Aerospace-industrien i Danmark (FAD), Center for Defence, Space & Security (CenSec), Naval Team Denmark og Dansk Industri.

Der var desuden tilmeldt cirka 70 gæster fra Forsvaret og andre offentlige myndigheder og ca. 35 danske og udenlandske forsvarsattachéer. ■

OPEN FOR BUSINESS

I august gennemførte Forsvarets Materieltjeneste sin tredje Industridag, hvor FMT medarbejdere samt udvalgte gæster udefra får mulighed for at besøge udstillere fra dansk industri.

Danmark med i NATOs missilforsvar

MISSILFORSVAR Forsvaret skal undersøge mulighederne for at anvende radarsystemerne på en eller flere af Søværnets tre fregatter som en del af NATOs forsvar mod ballistiske missiler. Det har regeringen besluttet. Formålet med missilforsvaret er at sikre Europa mod trusler fra slyngelstater, der har eller anskaffer ballistiske missiler.

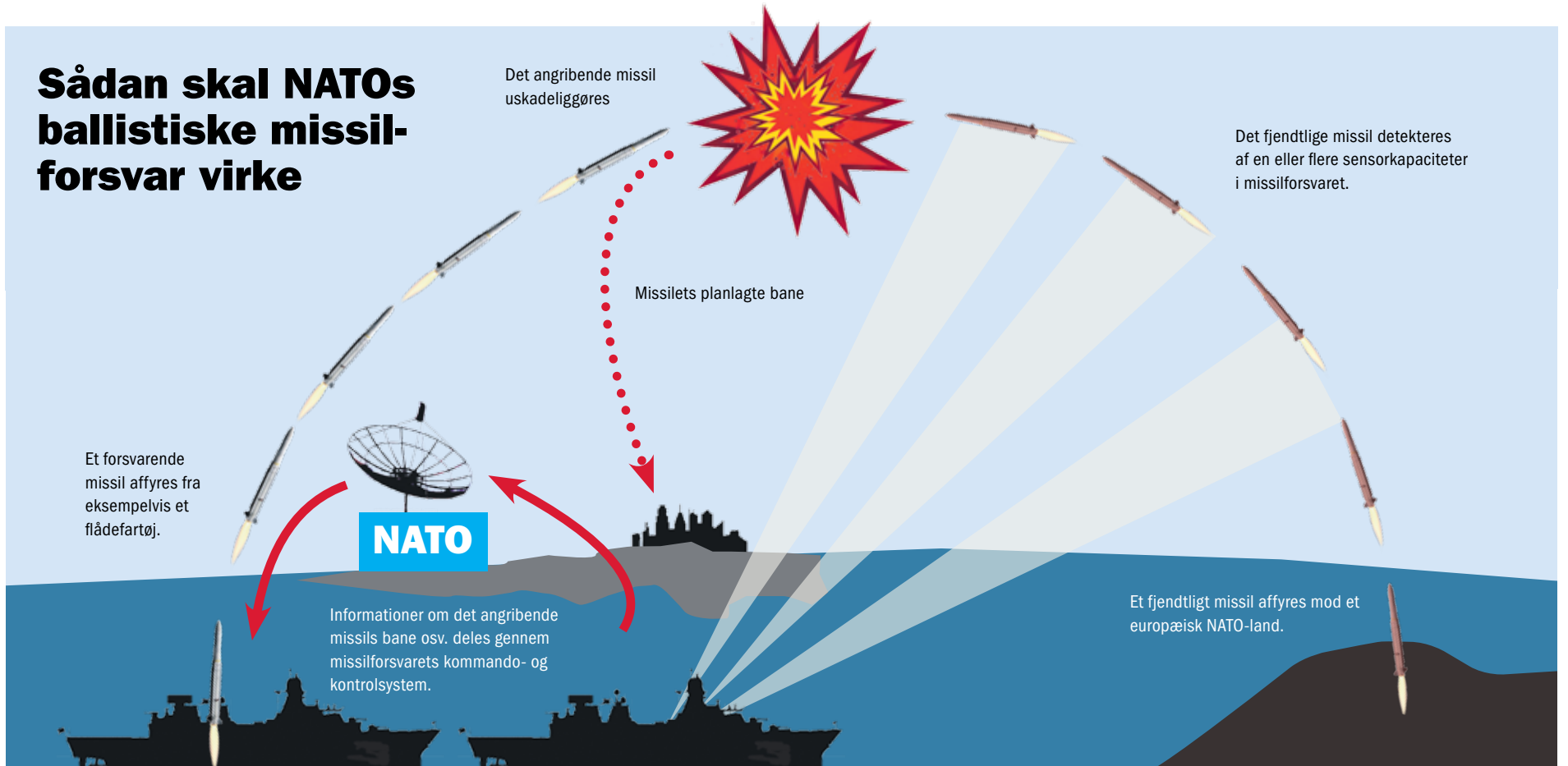
Det er planen, at de danske fregatter skal indgå i missilforsvaret i en sensorrolle. Det vil sige, at skibene skal bidrage til varslingen mod indkommende missiler.

De tre fregatter er blandt andet anskaffet for at kunne være luftforsvarsheder. De er udstyret med en avanceret og langtrækkende varslingsradar. Det skal nu undersøges, hvordan en radarkapacitet, som kan indgå i missil-

forsvaret, mest hensigtsmæssigt etableres på fregatterne. Det vil kræve tilpasning og opgradering af fregatterne.

Forsvaret skal i de kommende år afdække de tekniske og operative detaljer for en opgradering af fregatterne til den nye rolle. Det vil ske i et tæt samarbejde med Danmarks allierede. Det er endnu for tidligt at sige noget om, hvornår fregatterne er klar til at indgå i NATOs missilforsvar. ■

Sådan skal NATOs ballistiske missilforsvar virke

Scan koden og se, hvordan NATO's grafik og billeder viser, hvordan NATO's ballistiske missilforsvar kommer til at virke.

Sådan opbygges NATOs ballistiske missilforsvar

På NATO-topmødet i Lissabon i november 2010 blev det besluttet, at NATO skal udvikle et ballistisk missil forsvar. Målet med NATO's missilforsvar er at beskytte Europa mod truslen fra det stigende antal lande, der har eller er ved at anskaffe sig ballistiske missiler. Planen er, at udviklingen af det ballistiske missilforsvar skal foregå i tre faser, indtil det dækker alle europæiske NATO-lande.

Fase 1: Indledende kapacitet

De basale kommando- og kontrolkapaciteter er blevet testet og installeret. NATO-landene er blevet enige om, under hvilke regler missilforsvaret skal operere. Sensorinformation er blevet modtaget og delt mellem NATOs kommando- og kontrolsystem.

Fase 2: Initial operativ kapacitet

Flere sensor- og våbensystemer tilhørende NATO-lande er blevet gjort klar til missilforsvaret. NATO har udvidet kommando- og kontrolsystemet, så det kan håndtere flere mål og mere komplekse angreb over et bredere område.

Fase 3: Fuld operativ kapacitet

Et bredt spektrum af sensor- og våbensystemer tilhørende NATO-lande er blevet gjort klar til missilforsvaret. NATOs kommando- og kontrolsystem kan til fulde understøtte NATO's ballistiske missilforsvarsplan. Planen er, at alle europæiske NATO-lande bliver beskyttet mod angreb fra ballistiske missiler.

Ifølge NATOs hjemmeside er det planen, at missilforsvaret vil være helt på plads og operationelt i slutningen af dette årti.

Kilde: nato.int

Der er andet end lyset, der forstyrrer lysten til at gå i seng. Foto: EJMI

NÅR LYSET FORSTYRRER DØGNRYTMEN

Om sommeren er der lyst døgnet rundt. I vintermånederne ser de ikke dagslys. Det kan være svært at holde en ordentlig døgnrytme for besætningerne på Søværnets skibe ved Grønland, når de sejler nord for Polarcirklen.

AF MORTEN MARIANI / SOK

GRØNLAND I sommermånederne skinner solen døgnet rundt, når besætningen kommer nord for Polarcirklen. Ole Johnny Frederiksen er teknikofficer på inspektionsfartøjet Ejnar Mikkelsen, som i sommermånederne 2014 blandt andet sejlede op langs Grønlands østkyst. På disse breddegrader kan det både om sommeren og vinteren være svært at skelne mellem nat og dag. - Det er selvfølgelig dejligt med så meget sollys, som vi har nu. Man bliver glad af det. Men omvendt kan det være svært at komme til køjs om aftenen, når der ikke er en naturlig indikation af, at det er ved at være køjetid, fortæller Ole Johnny Frederiksen.

Men selvom man hygger sig med spil og surfer på internettet om aftenen, så er det en god ide at passe sine sengetider, forklarer Hanne Avnegaard, der er psykolog ved Søværnet.

- Vi ved, at en forstyrret døgnrytme påvirker koncentrationen og evnen til at danne overblik, så man skal gøre en

ihærdig indsats for at fastholde søvnrytmen, så man kan fungere optimalt. Selvom det er lyst sent om aftenen, må man tvinge sig selv til at gå i seng, siger Hanne Avnegaard.

Og skulle man have svært ved at tvinge sig selv i seng på de lyse aftener, så kan man jo få hjælp af kollegaerne. - Det er ikke et lige stort problem for alle, men ind i mellem er vi nødt til at minde hinanden om, at det nok er en god ide at finde sin køje om aftenen, siger Ole Johnny Frederiksen.

Det mørke nord

I vintermånederne kan der gå lang tid imellem, at man ser dagslys i det nordlige Grønland, og det giver også udfordringer med at holde en fornuftig døgnrytme.

- Uanset årstiden, så møder vi jo klokken otte om morgenen, men hvor vi om sommeren ofte går i seng omkring midnat, så er det ikke usædvanligt at man om vinteren finder sin køje allerede ved ni-tiden om aftenen. Så i snit sover vi nok 3 timer mindre om dagen i sommerperioden, end vi gør om vinteren, fortæller Ole Johnny Frederiksen.

Fraværet af sollys i vintermånederne betyder blandt an-

det, at der er grænser for, hvor lang en periode, man må være udsendt.

- Når der er mørkt hele tiden, så bliver man simpelthen depressiv af at være heroppe, så blandt andet derfor har vi regler for, at man helst ikke skal sejle i mere end to måneder ad gangen, siger Ole Johnny Frederiksen.

Skru ned før sengetid

Hvad enten solen skinner konstant, eller den stort set aldrig viser sig, så er en fast døgnrytme vigtig for kroppen. Hanne Avnegaard har nogle gode råd til, hvordan man finder sin seng om aftenen – og dem kan alle mennesker have gavn af.

- Man skal selvfølgelig undgå kaffe og energidrik i et par timer før sengetid. Og selvom det måske virker oplagt at dyrke motion for at gøre kroppen naturligt træt, så virker det faktisk lige omvendt, fordi motionen medvirker til, at der bliver pumpet hormoner rundt i kroppen. Computerspil og musik med mange beats skal man også holde sig fra før sengetid, forklarer Hanne Avnegaard. ■

STYRK DIN FREMTID

Tal fra DeMars indikerer, at kun en tredjedel af Forsvarets medarbejdere har deltaget i en udviklingssamtale inden for det seneste år på trods af, at alle ansatte har krav på en årlig samtale. Det er ærgerligt, mener FKO og en række chefer. Samtalen er en anledning til at styrke både chefer og medarbejderes fremtid i Forsvaret.

AF FORSVARETS PERSONELTJENESTE

UDVIKLING

FOKUS-udviklingssamtalen er andet end en snak om kompetenceudvikling, kurser og uddannelser. Det er også et forum, hvor chef og medarbejder kan tale om opgaver, ønsker for fremtiden og afstemme forventninger, karriere og behov for udvikling. Men det er ikke alle, der i løbet af et år får prioriteret samtalen.

- I en travl hverdag, hvor drift fylder meget, kan det være svært at afsætte tid til en udviklingssamtale. Men det skaber utroligt meget værdi, mener kommandørkaptajn Peter S. Stamp Stabschef ved 1. Eskadre.

Han bakkes op af major Jens Rytterager, der er sagsbehandler ved personelstrategisk afdeling i Forsvarskommandoen.

- Det styrker fremtiden for Forsvaret, at begge parter har en fælles forståelse af kravene til opgaveløsningen, behovet for kompe-

tenceudvikling og medarbejdernes ønsker om karriere. Samtidig bidrager det til, at den enkelte medarbejder kan se, hvordan hans/hendes opgaveløsning er vigtig for, at Forsvaret samlet set kan løse sine opgaver, forklarer Jens Rytterager.

Du kan altid bede om en samtale

Chefen er din nærmeste vejleder vedrørende kompetence- og karriereudvikling. Som medarbejder behøver du dog ikke vente på at blive inviteret til en udviklingssamtale, for du kan til enhver tid bede din chef om en snak om dine muligheder i Forsvaret. Har du ikke haft en udviklingssamtale inden for det seneste år, er det en oplagt mulighed at bede om en. Du kan også altid bede om en opfølgningssamtale på din eksisterende udviklingskontrakt.

Chefsergent Per Plambech, der er administrationsbefalingsmand ved Søværnets Frømandskorps, tilslutter sig vigtigheden

af opfølgning på udviklingskontrakten.

- Jeg holder en opfølgningssamtale med medarbejderen efter et halvt år. Vi løber hen over udviklingskontrakten – er det det her, vi vil? Hvis der er ændringer, justerer vi indholdet.

Major Jens Rytterager opfordrer også til at se udviklingskontrakten som et dynamisk stykke papir, du og din chef løbende kan tale opgaveløsning og udvikling ud fra.

- Hold det konkret og gerne målbart. På den vis giver det værdi for jer begge og styrker din og Forsvarets fremtid, da indholdet og dialogen er nærværende og væsentligt.

Hvis du vil vide mere om FOKUS, kan du besøge FOKUS-sitet på det koncernfælles intranet (KFI), Karrieresitet på HR-portal eller gennemføre et elektronisk kursus i brugen af FOKUS på FELS (Forsvarets Elektroniske Skole). ■

KORT OM FOKUS

Forsvarets kompetenceudviklings- og bedømmelsessystem (FOKUS) blev indført i Forsvaret i 2007 som afløser for det tidligere system FORPUBS. I 2011 er systemet blevet evalueret og opdateret med henblik på at blive mere brugerorienteret og effektivt og mindre ressourcekrævende. På det grundlag er FOKUS nu blevet væsentligt forbedret og forenklet og danner et kvalitetsfuldt og ressourcetilpasset grundlag for individuelle udviklingssamtaler.

Vidste du at:

- Du som ansat i Forsvaret har krav på en årlig udviklingssamtale ifølge Moderniseringsstyrelsens "Cirkulære om aftale om kompetenceudvikling" §3, stk. 3?
- At du som chef i Forsvaret skal holde en årlig udviklingssamtale med dine medarbejdere?
- Du som medarbejder har ansvar for din egen karriereudvikling efter, at udstikkerfunktionen er nedlagt?

Kommandørkaptajn Peter S. Stamp
Stabschef
1. Eskadre

FOKUS-udvikling er et værktøj, der skaber den røde tråd fra mission, vision og strategi til opgaver og konkret handling for den enkelte medarbejder. Selv hvis der ikke er tale om decideret udvikling, så giver forventningsafstemningen værdi, fordi vi tager en dialog om, hvad vi skal, og hvad det betyder for den enkelte medarbejder.

Under selve samtalen forsøger jeg at få medarbejderen til at snakke mest. Det er dem, der ved, hvad der skal til for at løse opgaven. Nogle af mine medarbejdere er meget erfarne, så der er grænser for, hvor meget udvikling de har behov for. Her taler vi måske mere om ambitioner.

Et par gode råd, hvis du som chef skal i gang med FOKUS, er at afsætte tid, finde den røde tråd, definere medarbejderens opgaver meget konkret og evaluere udviklingskontrakten løbende. Det skaber værdi, som giver motivationen til at gide det. ■

Chefsergent Per S. Plambech
Administrationsbefalingsmand
Søværnets Frømandskorps

Vi har nok altid holdt disse samtaler, så der er ikke noget nyt i det. Det nye i det her er, at det nu er formaliseret. Så mit råd til mine chefkolleger er, at det bare er om at komme i gang. Efter den første samtale vil man opleve, at det faktisk ikke gør ondt. Desuden har du FOKUS-papirerne ved din side. De er et fornuftigt værktøj, som gør, at samtalerne bliver formaliseret.

Med hensyn til at finde tid til samtalen gør jeg mine medarbejdere opmærksom på, at det er tid til udviklingssamtale, men beder dem om selv at booke tid i min kalender. Inden samtalen har jeg defineret enhedens opgaver, og så gennemgår vi pkt. 2-4 (kompetencer, kvalifikationer og udviklingsbehov, red.) i fællesskab. ■

Major Michael Dam
Chef for Aircraft Maintenance Squadron
Helicopter Wing Karup

FOKUS giver os mulighed for en time-out. Medarbejderne får mulighed for at overveje, hvor de skal hen. Især pkt. 6 (ønsker for fremtiden, red.) giver mig værdi som chef, fordi jeg får en fornemmelse af organisationen. Er der for eksempel ønsker fra medarbejderne for fremtiden, som gør, at jeg skal fylde huller ud? Kræver løsningen af opgaver udvikling hos den enkelte medarbejder?

Som forberedelse til samtalen definerer jeg opgaverne og beder medarbejderen overveje, hvilke kompetencer, kvalifikationer og udviklingsbehov, han/hun måtte have for at løse opgaverne. Under selve samtalen er formen dialog. Udover det har vi løbende opfølgning på udviklingskontrakten.

Jeg bruger faktisk også udviklingskontraktformen til nytiltrådte medarbejdere. Den er et godt udgangspunkt for afstemning af forventninger og koordinering af kurser i enheden det første år.

Mit gode råd er: Keep it simple. Hold det til de opgaver, som man arbejder med. Gør det konkret. Kig på opgaverne og hvad det så kræver af udvikling i forhold til at løse dem. Det giver værdi. ■

FORSVARET LEDIGE LEGATER

1. Af "Fælleslegatet for hærens befalingsmænd og deres slægt" er et antal legat-portioner ledige.
2. Af "Søværnets Fælleslegat" er et antal legatportioner ledige.
3. Af "Kontorchef i Marineministeriet Thomas Frederik Leopold Brun Cold og hustru Elise Margrethe Armgaard Cold, født Svendsens Legat" er et antal legatportioner ledige.
4. Af "Kaptajn, Kgl. Hofvinhandler Lorentz Christian Petersens Legat for officersdøtre og officersenker" er et antal legatportioner ledige.
5. Af "Oberst Franz Wilhelm Albrecht von Schnitters Legat for officersdøtre" er et antal legatportioner ledige.
6. Af "Hofråd David Amsel Meyers Legat" er et antal legatportioner ledige.
7. Af "Generalmajor von Ohmes Legat" er et antal legatportioner ledige.
8. Af "Kommandørinde Olivia Rothe, født Kirsteins og tidligere afdøde ægtefælle kommandør Andreas Bjørn Rothe's Legat" er et antal legatportioner ledige.
9. Af "Oberstløjtnant Steinmanns Legat" er et antal legatportioner ledige.
10. Af "Kaptajn Harald Balduin Julius Reinwald og hustru Laura Sophie Margrethe Reinwald, født Langkildes Legat" er et antal legatportioner ledige.

Ansøgning til ovennævnte legater skal foretages på et særligt ansøgningsskema, som kan rekvireres på www.medarbejder.forsvaret.dk eller ved henvendelse til overassistent Sabine K. Rasmussen på 32 66 59 17.

Ansøgninger til legater indsendes pr. post til **Forsvarets Personeltjeneste (FPT), Att. Legater, Lautruphøj 8, 2750 Ballerup**. Ansøgninger skal være Forsvarets Personeltjeneste i hænde senest 15. oktober 2014.

Fart på miljøkørekort

MILJØ: Henover sommeren har mere end 10 % af Forsvarets medarbejdere taget miljøkørekortet. Kurset er obligatorisk for alle medarbejdere, og formålet med spillet er at mindske miljøpåvirkningerne fra Forsvarsministeriets aktiviteter og at sikre, at man som medarbejder overholder Forsvarsministeriets miljøledelsessystem, og gældende lovgivning på området. Tag det før din chef på www.fels.dk. ■

Bedømmelses- råd er nedlagt

BEMANDING: Forsvarets bedømmelsesråd for ledere og mellemledere er blevet nedlagt pr. 1. maj 2014. Nedlæggelsen skyldes, at bedømmelsesrådenes opgave er bortfaldet med implementeringen af bemandingssystemet, hvor stillinger besættes efter ansøgning. Der betyder, at vurderingen af medarbejderens egnethed til udnævnelse nu sker som et led i ansættelsesprocessen, hvor der gennemføres samtaler med den enkelte medarbejder i forbindelse med udvælgelse af den bedste kandidat til en konkret stilling. Ansættelsesprocessen vil dermed sikre den fornødne uvildighed i vurderingen af egnethed til udnævnelse til højere grader. ■

Videreuddannelseskurser

VUK: Officersskolerne har taget hul på de første Videreuddannelseskurser (VUK) for Forsvarets premierløjtnanter (afløseren for det tidligere VUT I). Kurserne, der udbydes cirka hvert halve år fremover, rummer alt fra havret og sagsbehandling til Air Operations, Advanced Land Operations og Bataljonskursus. Gå ind på www.fak.dk/VUK og se, hvilke kurser, der udbydes i foråret 2015. ■

ORDBOGEN.COM

TIL TABLET OG SMART-PHONE

DANMARKS STØRSTE ONLINE ORDBOG
Ordbogen.com

Ordbogen Online er navnet på den app, som Ordbogen.com har udviklet til iPhone, iPad, Android og Windows Phone. Log ind via WAYF.

- 1) Installér app'en Ordbogen Online på din smartphone eller tablet
- 2) Åbn Ordbogen Online
- 3) Klik på WAYF [ikonet] i nederste venstrehjørne
- 4) Vælg Forsvarets Bibliotek blandt mulige institutioner
- 5) Username + password er identisk med dit bibliotekslogin
- 6) Nu kan du slå op i ordbogen uanset hvor du befinder dig!

KONTOR-ELEVER I GELEDDER

44 kontorelever fra hele Forsvaret fik indsigt i soldaternes hverdag, da de i begyndelsen af september var samlet på Høvelte Kaserne.

AF **PETTER BECKER-JOSTES** / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

ELEV DAG "Nej, nej, nej, nej, mangår aldrig ind foran!"

Råbet fra flyverspecialist Søren Wustrow Carstensen falder hårdt og kontant, da en af eleverne formaster sig til at tage den korteste vej for at komme på plads i geledderne på en halvkølig morgen i september.

For selv om man arbejder i Forsvaret, er det ikke ensbetydende med, at man har paradeeksercitsen på plads. Det gælder ikke mindst for de 44 kontorelever, der i begyndelsen af september for første gang var

samlet til en kontorelevdag på Høvelte Kaserne. Formålet med dagen var at give eleverne, der kom fra hele landet, en indsigt i soldaternes hverdag.

- Eleverne har en vigtig rolle i forhold til at få det operationelle forsvar til at fungere, som det skal. Men de sidder på kontor til daglig, og på en dag som denne kan vi vise dem, hvad det er, soldaterne laver, siger lederen af Rekrutteringscenter Høvelte, kaptajn Kenneth Straarup.

Slet ikke feng shui

Da eleverne har fået uniform på, er det tid til

at dele hold. Det medfører en vis utilfredshed blandt nogle af deltagerne, da de blå og gule bånd skal sættes på uniformerne.

- Det er totalt meget ikke match, det der, lyder det fra en pige.

- Nej, det er slet ikke feng shui, svarer hendes nabo.

Bagefter får eleverne lov til at prøve kræfter med nogle af de fysiske øvelser, soldaterne skal kunne klare.

- Vi vil gerne vise, at det kræver noget at være i fysisk form. Eksemplets magt er den største, så derfor er det relevant, at de kan prøve det på egen krop, siger Kenneth

Straarup.

Det involverer blandt andet øvelsen lungen, hvor soldaterne med 20 kilo på ryggen skal gå i knæ og rejse sig igen 30 gange. Og på trods af, at eleverne slipper for kiloene på ryggen, er det ikke nødvendigvis en nem øvelse, når man sidder på kontor til daglig. - Til optagelsesprøven ville jeg normalt have stoppet dig, for man kan komme rigtig galt af sted, siger flyverspecialist Carstensen til eleven, der efter små 20 gentagelser falder bagovert. ■

”

Det er hårde øvelser, ikke for børn. Jeg har ingen som helst erfaring med militæret, så det er sjovt at se, hvad de mennesker, jeg arbejder for, laver til hverdag.

siger Tanja, der siden 1. august har været kontorelev i FPT i Ballerup.

”

Det er rart at være på en kaserne i et andet miljø. Udover nogle malerier er der intet militært over FPT's kontorer. Så det er fedt at komme ud – og det var jo frivilligt at tage med.

siger Fie, der ligesom Tanja sidder hos FPT i Ballerup.

Værnepligtig på Kongeskibet Dannebrog

- Værnepligten for gasterne på Kongeskibet Dannebrog er ni måneder.
- Tre måneder på skole, hvor de kommende gaster bliver undervist i sømandsskab, førstehjælp, at slukke brand og tætte hul i skottet. Desuden kommer de på enkelte ture i felten, og så seks måneder som gaster på Kongeskibet.

SYV MÅNEDER MED KONGESKIBET

Pernille Krogsager Jensen er 23 år og messe-gast på Kongeskibet Dannebrog. I syv måneder er Kongeskibet hendes hjem og arbejdsplads.

TEKST OG FOTO: MORTEN MARIANI / SOK

DANNEBROG Efter gymnasietiden ville Pernille gerne have været 'grøn' soldat. I stedet fik hun en elevplads og gik i gang med at uddanne sig til veterinærsygeplejerske. Efter uddannelsen var Pernille stadig opsat på at komme ind til Hæren, men da hun var til session og så videoklip fra Kongeskibet, så var der pludselig noget andet, der trak.

- Jeg var slet ikke i tvivl om, at det var dét, jeg ville. Selvom jeg til sessionen fik at vide, at der var meget få pladser på Kongeskibet, og der ikke var store chancer for at komme ind, så skulle det bare være Dannebrog, siger Pernille.

Og sådan blev det. Efter to måneder på Center for Sergent og Maritim Uddannelse i Frederikshavn arbejder Pernille nu som messe-gast på Dannebrog. Hun sørger blandt andet for kaffe og frokost til sergenterne og holder messen pæn og ren. Messegasterne, som der er fire af om bord, skiftes også til at være 'skrællere'. Det vil sige, at de hjælper til i kabyssen, hvis kokken har travlt - for eksempel med at skrælle kartofler.

Tæt på de kongelige

Som messe-gast hjælper man ofte til dér, hvor der lige er brug for en ekstra hånd, så ind i mellem hjælper Pernille til i den kongelige afdeling.

- Jeg har for eksempel skænket for Hendes Maje-

stæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen ved en enkelt lejlighed. Så når man lige at tænke: Nu skal du ikke spille, siger Pernille, der i øvrigt også står faldereb for de kongelige. Det er altid messe-gaster, der gør det.

En pige og 13 drenge

Pernille bor på nederste banje sammen med 13 drenge. Pladsen er trang, og den eneste form for privatliv gasterne har om bord er, når de trækker gardinet foran deres køjer for. Men man må bare prøve at få det bedste ud af det og være god til at tage hensyn til hinanden, fortæller Pernille.

- Vi er nærmest en stor venneflok. Vi er jo sammen hele tiden. Og skulle man gå hen og bliver træt af hinanden, så er det bare ærgerligt, for der er jo ikke meget at gøre ved det. Så det prøver vi at undgå, siger Pernille.

Har ikke sejlet før

- Før jeg kom om bord på Dannebrog, havde jeg faktisk kun prøvet at sejle med Oslo-båden, så jeg vidste ikke, om jeg var søstærk. Det viste sig desværre, at det er jeg ikke, siger Pernille og griner.

Men heldigvis er det ikke så slemt, og som en officer fik overbevist Pernille om, så er 80 procent af søsygen mentalt bestemt. Så nu har Pernille forsøgt at overbevise sig selv om, at hun ikke bliver søsyg. Og på den første del af Kongeskibets sommertogt, lykkedes det faktisk at klare tre dage uden søsyge. ■

I GRØNLAND I FORRESTE GELED

Kronprinsparrets rejse til Grønland i juni blev en kæmpe oplevelse for gast Pernille Krogsager. Under besøget stod hun i forreste geled og kom helt tæt på den kongelige familie.

AF PERNILLE KROER / SOK

OPLEVELSE

Pernille Krogsager BLEV søsyg, da Kongeskibet bankede pæle i Nordatlanten undervejs mod Grønland. Men landkrabbernes børnesygdom var glemt, da skibet nåede frem til Nuuk, og hun peb faldereb for Kronprinsparret og deres fire børn.

- Det var en kæmpe oplevelse at stå allerforrest og komme helt tæt den kongelige familie, når de gik til og fra borde. Det er helt sikkert en af de oplevelser, jeg vil huske mest, siger Pernille.

Flot natur

Men også naturen ved Grønland blev en kæmpe oplevelse, fortæller Pernille:

- Vi sejlede i Krone 2 for at bese området, inden det næste stop under besøget. Det var helt surrealistisk at sejle mellem de store isklumper. Det var altså flot! ■

FOTO: STUB MICHAEL

Videreuddannelseskurser forår 2015

- for premierløjtnanter i alle værn

Læs mere på www.fak.dk/VUK eller via HR-portalen

Leg dig til et bedre miljø

MILJØ: Kampagnemedarbejder ved FBE, Thilde Møller Larsen har, sammen med spiludviklere fra firmaet Bunker 43 og Ph.d.-samarbejdspartner, Sandra Burri Gram-Hansen, udviklet et kontekstbaseret og interaktivt læringsspil om miljø og energi. Projektet går ud på at skabe en ny indlæringsform til Forsvarets kurser i energi- og miljøbevidsthed for værnepligtige. Projektet omdanner den traditionelle e-læringsform til et interaktivt læringsspil, der foregår i de fysiske rammer, hvor det er muligt at gøre en reel forskel ved at styrke energi- og miljøbevidstheden. ■

Masterstuderende i gang

FORSVARSAKADEMIET: Mandag den 25. august startede 50 studerende på Forsvarsakademiet nye Master i Militære Studier. Uddannelsen afløser det tidligere stabskursus, og er en del af det nye uddannelsessystem i Forsvaret. Uddannelseschef ved Forsvarsakademiet Jakob Henius var midt i første introduktionsmodul meget tilfreds med det hidtidige forløb. - Det er indtil videre gået rigtig godt. Jeg er glad for at se 50 meget engagerede og motiverede studerende, fortæller Jakob Henius. De næste moduler, hvor de studerende har valgt sig ind på forskellige basismoduler, starter op i løbet af september og udgør første del af den tre år lange masteruddannelse. ■ Læs mere på www.fak.dk/MMS

Officersuddannelsen for Søværnet

RETTELSE: Som det fremgik i seneste nummer af Forsvarsavisen opslås to retninger af Søværnets Officersuddannelser til ansøgning med opstart i 2015. De to retninger er den taktiske retning og våben- og elektronikretningen. Der blev også oplyst, at der i 2016 kun slås en retning op til ansøgning. Det er en fejl. Både Våben- og elektronikteknisk retning, Taktisk retning og Maskinteknisk retning kan søges fra 2016. ■

DANSKE PILOTELEVER KLAR TIL USA

Efter et halvt år på Flyvestation Karup har piloteleverne fået deres "bevis" på at have bestået Flyveskolens grundkursus. Planen er nu, at de syv pilotlever skal til USA for at gennemføre deres uddannelse.

Selv om piloteleverne drømmer om at flyve forskellige fly, er et ønske fælles: At se verden fra oven bag styrepinden. Foto: Arkivfoto

AF ATLE LIST JOHANSEN / FTK

PILOT

Da piloteleverne startede på Flyvevåbnets Flyveskole tilbage ved begyndelsen af 2014, var de 11. Tilbage står nu syv elever, der skal til USA for at blive videreuddannet. De må dog vente lidt endnu med at pakke kufferten. Foran dem er et år på officerssskole for at blive uddannet flyvevåbensofficerer.

SAS og PED er to af piloteleverne, der har bestået grundkurset, og som til næste år skal til USA. Pilotuddannelsen dér har mange ubekendte og gamle traditioner. Noget som begge nyklækkede piloter glæder sig til.

En af de traditioner er også med til at give piloterne et ry

om at være lidt af nogle drengerøve. Den involverer nemlig en stor, fed, ny bil.

- Det er lidt en gammel tradition, at man mødes et par dage før, man starter i USA, og går ud og køber en bil hver. Det er måske første og eneste gang, at man har mulighed for det, fordi bilerne er så billige, så det er noget, alle gør, siger PED.

Kampfly eller helikopter?

Men før de overhovedet skal væk fra Flyveskolen, skal piloteleverne først have tildelt deres flytype. Et valg, der sker i samarbejde med Flyvertaktisk Kommando, Flyverskolen og til dels eleverne selv.

- For mig har det ligget i kortene. Jeg kunne gerne tænke

mig at flyve Seahawk, så jeg søger at flyve helikopter, lyder der fra SAS, der hentyder til sin fortid i Søværnet.

Piloteleverne kan afgive et ønske om at blive uddannet på tre forskellige områder. Jagerfly, helikoptere eller transportfly. Ønsket er dog ikke ensbetydende med, at de så ender på den flytype, men det er med i overvejelserne, når der skal fordeles pladser.

- Jeg kunne helt sikkert helst tænkte mig at komme til at flyve Hercules. Min far er civil pilot, så de store flyvemaskiner er noget, jeg er vokset op med, siger PED.

Men ifølge SAS og PED gør det ikke det store, hvis de ikke ender på de flytyper, de har ønsket.

- Bare man får en plads, er det sgu godt nok, griner SAS. ■

FORSVARETS UDDANNELSER ANSØGNINGSFRISTER

UDDANNELSE

ANSØGNINGSFRIST

Faglært:

Flymekaniker

26. september 2014

Professionel soldat:

F-16 Våbenassistent
Forward Air Controller

6. oktober 2014
15. januar 2015

Leder:

Sergent i Søværnet
Tactical Air Control Party befalingsmand

1. oktober 2014
20. oktober 2014

Grundlæggende uddannelser som Forsvarets Rekruttering i FPT udbyder på forsvaret.dk/uddannelser

LÆS MERE OG SE ØVRIGE ANSØGNINGSFRISTER
PÅ FORSVARET.DK/UDDANNELSER

Kommunikationspris til app

HÆDER: Forsvarsminister Nicolai Wammen uddelte tirsdag den 26. august årets kommunikationspris til Forsvarets Rekruttering og Center for Idræt. Prisen blev givet for ideen bag udviklingen og markedsføringen af Forsvarets træningsapp 'Træn med Forsvaret' og for app'ens bidrag til den positive fortælling om Forsvaret. - Målet var både at understøtte den fysiske træning blandt Forsvarets medarbejdere og at understøtte branding af Forsvaret som arbejdsplads og uddannelsesinstitution, sagde Marianne Pii Behrens fra Forsvarets Rekruttering, der sammen med Klaus Gabriel Sørensen fra Center for Idræt modtog prisen på myndighedernes vegne. ■

PRINS HARRY

er protector for Invictus Games.

Læs om Invictus Games i næste avis.

TRÆNINGSVEJLEDEREN OPTIMERER DIN PRÆSTATION

Forsvaret har ansat fem nye træningsvejledere. De skal være med til at sikre, at soldaterne kan præstere bedst muligt fysisk.

Teamleder Henriette Hasselstrøm (2. fra højre) og de fem nye træningsvejledere foran Forsvarets Gymnastikskole på Svanmøllen Kaserne. Foto: FSU

KONTAKT

Region Nord:

Træningsvejleder Aksel Nielsen er placeret på Aalborg Kaserne (Hvorup). Primært ansvarsområde: Aalborg Kaserne, Flyvestation Aalborg (JGK) og Frederikshavn. Tlf.: 5085 7169

Region Midt:

Træningsvejleder Maria Albrechtsen er placeret på Holstebro Kaserne. Primært ansvarsområde: Holstebro Kaserne, Skive Kaserne og Flyvestation Karup. Tlf.: 5085 7171

Region Syd:

Træningsvejleder Christina Hedegård er placeret på Varde Kaserne. Primært ansvarsområde: Varde/Oksbøl Kaserne, Fighter Wing Skrydstrup, Fredericia og Haderslev. Tlf.: 5085 7158

Region Sjælland:

Træningsvejleder Frederik Sevelsted er placeret på Antvorskov Kaserne. Primært ansvarsområde: Antvorskov Kaserne, Vordingborg Kaserne og Korsør. Tlf.: 5085 7168

Region København:

Træningsvejleder Jesper Wendell er placeret på Høvelte Kaserne. Primært ansvarsområde: Høvelte Kaserne, Almegårds Kaserne, Kongsøre, Livgardens Kaserne, og Hærens og Søværnets Officersskoler. Tlf.: 5085 7175

AF MARTHA MADSEN / FORSVARETS SUNDHEDSTJENESTE

TRÆNINGSHJÆLP Trods den teknologiske udvikling af både udrustning og materiel er soldatens fysiske præstationsevne stadig afgørende for en lang række af Forsvarets opgaver i både krigs- og fredstid. Derfor er den Militære Fysiske Træning rettet direkte mod soldatens faktiske arbejde, og de militære fysiske trænere er uddannet til at planlægge træningen specifikt efter enhedens behov. Siden foråret har Forsvarets Sundhedstjeneste, Center for Idræts fem træningsvejledere desuden været i gang med at samle trådene i de operative enheders fysiske træning. Overskriften for træningsvejledernes arbejde er "præstationsoptimering", og deres

opgave er at rådgive og supervisere. - Udgangspunktet er den funktion, soldaten har, og så handler det om at træne så funktionelt som muligt i forhold til funktionen. På den måde optimeres præstationen og der skabes forudsætningerne for, at antallet af arbejdsrelateret belastnings-skader reduceres, siger Henriette Hasselstrøm, der er teamleder for træningsvejlederne på Center for Idræt.

Træn funktionelt

Træningsvejlederne er en støtte for alle enhedens medarbejdere, men konkret er deres primære samarbejde med de militære fysiske trænere. Samarbejdet skal sikre, at den fysiske træning er opdateret og giver mening i forhold til opgaver, soldater-

ne løser i dagligdagen såvel som under internationale operationer.

Det kan blandt andet være at identificere en uhensigtsmæssig arbejdsstilling. Det gjorde træningsvejleder Christina Hedegård i Oksbøl, hvor soldaterne har stor arbejdsbelastning på arme og ryg, når de lader kanonerne.

- Sammen med den militære fysiske træner har jeg fokus på, at soldaterne specifikt træner de muskler og sener, der bliver belastet under arbejdet, så risikoen for, at de for eksempel får ondt i ryggen, er mindre, siger Christina Hedegård.

Arbejdsliv med minimum af skader

I Høvelte lagde træningsvejleder Jesper Wendell mærke til, at soldaterne fik hoved-

pine under øvelserne.

- Jeg observerede, at soldaterne ikke fik nok at drikke – noget, der let kunne rettes på, ved for eksempel at indarbejde nye kost- og væskerutiner, siger Jesper Wendell. Væskemangel kan blandt andet betyde hovedpine og dermed en risiko for manglende koncentration under arbejdet.

- Det drejer sig om at komme igennem et helt arbejdsliv uden skader, siger træningsvejleder Frederik Sevelsted, Antvorskov Kaserne.

Træningsvejlederne samarbejder også med fysioterapeuterne og hjælper dem blandt andet med de screeninger, der identificerer de svagheder i kroppen, hvor træningen bør fokuseres. ■

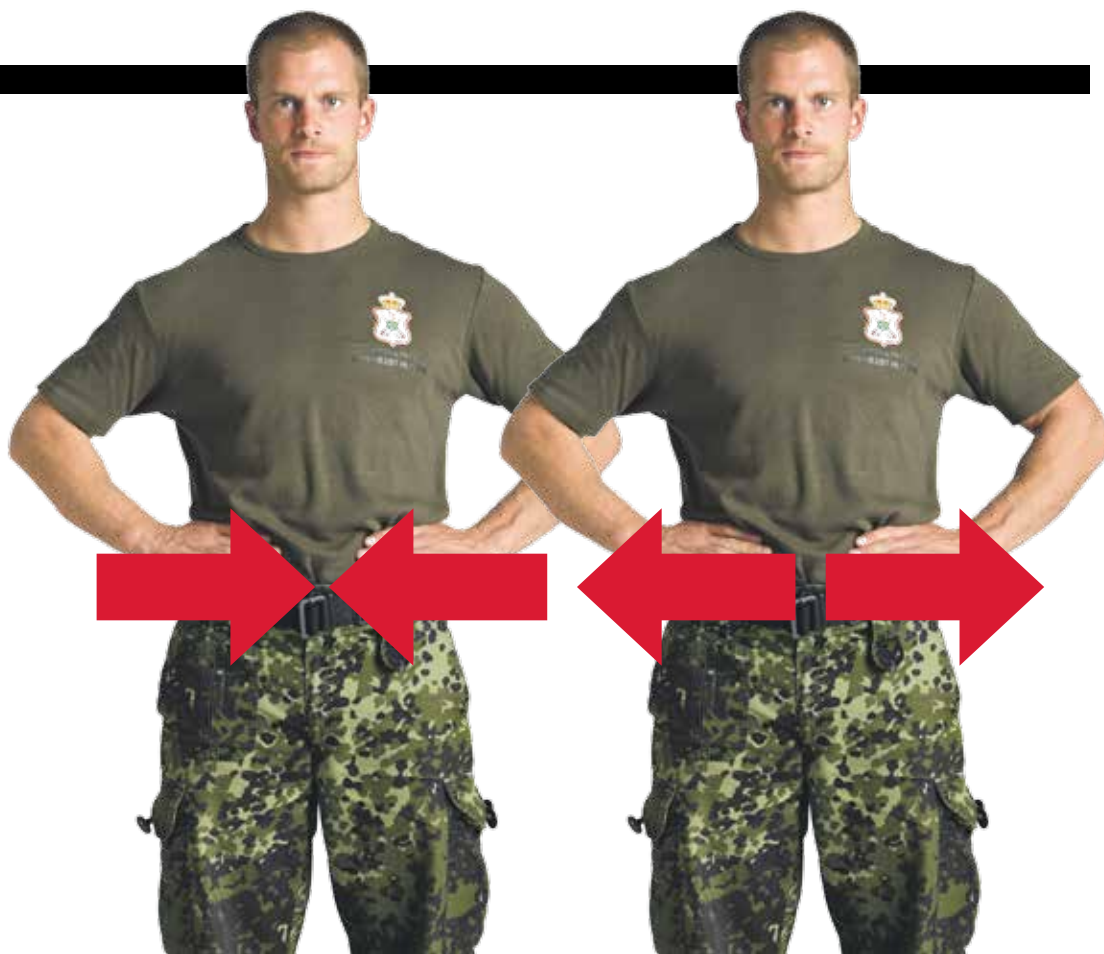
TRÆN MED FORSVARET

I de to kommende numre skal vi teste vores corestyrke. Inden testen skal du forsøge at aktivere din core. Det gør du således:

AKTIVERING AF COREN

- 1.** Tag en dyb indånding.
- 2.** Sæt hænderne i siden og pres indad.
- 3.** Spids din mund og brug din core-muskulatur til at presse dine hænder udad, mens du bruger stødvis forceret udpustning med en "pf-pf-pf"-lyd. Navlen skal trækkes en smule ind mod rygsøjlen, mens siderne støder dine hænder væk.
- 4.** Arbejd dig op til, at du kan aktivere muskulaturen uden vejrtrækninger som hjælp.

Forsvarets Sundhedstjeneste, Center for idræt

MIKROTRÆNING VIRKER

Forsvaret bruger mikrotræning til at holde sine soldater i form. De korte træningspas er effektive, viser et foreløbigt pilotprojekt.

AF ANDERS KILEN / FORSVARETS SUNDHEDSTJENESTES CENTER FOR IDRÆT

EFFEKTIVITET Mikrotræning anvendes i dag blandt Forsvarets enheder for at sikre soldaterne en passende træningsmængde i en travl hverdag. Men hvad får soldaterne ud af mikrotræning? Det er Forsvarets Sundhedstjenestes Center for Idræt (CFI) i samarbejde med Københavns Universitet i gang med at finde ud af i et større videnskabeligt studie om Militær Fysisk Træning. Som forberedelse til studiet deltog en gruppe på cirka 30 sprogofficerselever fra Institut for sprog i et pilotprojekt. Over en periode på otte uger udførte én gruppe al træning som mikrotræning, mens en anden gruppe udførte den samme mængde træning med samme indhold som klassisk træning. Før og efter træningsperioden gennemgik de en række test for at bestemme hvilken effekt, træningen havde på deres fysik.

Mikrotræningsgruppen forbedrede i perioden deres kondition, styrke i benene og håndgreb. Begge grupper havde en fremgang i Yo-yo-test (gentaget højintensit løb). Ingen af grupperne havde ændringer i statisk mave- eller rygstyrke, styrke i arme eller i deres kropssammensætning, altså forhold mellem fedt og muskler. Ud over resultaterne fra forsøgspersonerne gav pilotprojektet erfaringer med afvikling af både test og træning, som efterfølgende blev implementeret i hovedforsøget.

Mikro versus klassisk

Den første del af hovedforsøget undersøger effekten af mikrotræning (10-15 minutters træningspas) sammenlignet med klassisk træning (over 45 minutters træningspas). I perioden april til juni blev cirka 300 værnepligtige fra den Kongelige Livgarde inddelt i tre lige store grupper:

- 1)** Klassisk træningsgruppe, der udførte al træning som længerevarende træningspas (60 min./gang)
- 2)** Mikrotræningsgruppen, der udførte samme mængde træning, med samme indhold men fordelt som korterevarende træningspas (15 min./gang)
- 3)** En kontrolgruppe, der udførte al træning, som Livgarden normalt afvikler den fysiske træning.

Testpersonerne har blandt andet fået kortlagt deres løbeøkonomi, altså hvor meget ilt de bruger på at løbe.

Træningen blev monitoreret af personel fra FSU/CFI samt studerende fra Københavns Universitet for at sikre at den blev afviklet ens og efter planen.

Grupperne blev testet fysisk før og efter træningsperioden på ni uger for at effekten af træningen kan sammenlignes. I den kommende periode analyseres de indsamlede data og resultaterne fra studiet vil blive offentliggjort gennem Forsvarets medier

Det er det største træningsstudie der er afviklet i Forsvaret, og hos Københavns Universitet hører det også til blandt de største studier af denne type. ■

Baglandet:

” Du knuser mit hjerte, sagde han

Eva Hyldgaard
mor

AF MICHAEL AAGAARD JENSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

Det kom ikke som nogen overraskelse for Eva Hyldgaard, da hendes kæreste Mikael Mangelsen kom hjem og fortalte hende, at nu skulle han udsendes med flyveåbnet. Mikael er flymekaniker og skulle sammen med omkring 75 andre soldater udsendes med helikopterbidraget til Mazar-e-Sharif i det nordlige Afghanistan.

- Nu har jeg i de ti år, vi har været sammen, været klar over, at han gerne ville udsendes. Han var sådan set klar til det, da han tidligere var på Holstebro Kaserne, men så kom han ind som flymekaniker, og det blev udsat. Så jeg har været klar en gang før, fortæller Eva Hyldgaard.

Men ventetiden, til den endelige besked kom, har alligevel kostet energi.

-Det er sådan lidt noget rod at få at vide, at nu skal han af sted. Så går man og forbereder sig, og så får man at vide, at det skal han ikke alligevel. Bare det at jeg ved, hvornår det er, så har jeg noget at forholde mig til. Det

hjælper. Så havde vi også noget at snakke med drengen om, siger hun.

Seperationsangst

For det er ikke bare Eva, der bliver tilbage i Danmark. Sammen har parret sønnen, Alexander, på seks år, som også skulle forberedes på udsendelsen, da den endelige dato lå fast.

- Vi har snakket meget om det, så har vi lavet et målebånd, talt dagene ud på det, og for enden har vi skrevet: 'Jubii, far kommer hjem'. Selve det at han skulle af sted, var der ikke den store reaktion på. Det gik først op for Alexander, da han skulle ud og sige farvel, fortæller hun.

Det er da også sønnen, der har taget udsendelsen hårdest.

- Han har haft separationsangst. Jeg måtte ikke forlade ham. I sommerferien, hvor han skulle på ferie ved sin farmor og farfar, måtte jeg simpelthen ikke forlade ham.

'Du knuser mit hjerte, sagde han'. Han kom også en aften og sagde, at han egentlig godt kunne tænke sig, at mor var udsendt lidt, så far kunne være hjemme. Og det er jo tegn på, at han savner ham rigtig meget, siger hun.

Derfor har Eva og Mikael også brugt meget tid på, at gøre det så nemt som muligt for drengen.

- Dagen efter Mikael var taget afsted, kom Alexander ind til mig og sagde: 'Mor, jeg er ked af det, jeg savner far'. Så snakkede vi om, at det var ok at være ked af det, og at det var helt i orden at savne. Den er kommet nogle gange, og så får vi snakket om det. Det er fint, at han kommer og fortæller det. I den første pakke vi sendte der ned, har vi lagt en tegning Alexander har lavet i, og vi har taget det sidste billede, der var taget af ham og farmand, lamineret det og lagt i pakken. Og så fik Alexander et billede ind på værelset, som var nøjagtigt magen til, så han kunne sige godnat til far, fortæller hun.

Heldigvis er der god telefonforbindelse til Mazar-e-Sharif, så det er nemt, at holde kontakten.

- Vi taler i telefon med ham hver dag. Det betyder også meget for Alexander, at han lige for sagt godnat til sin far, siger Eva Hyldgaard.

Den kontakt betyder også meget for Eva.

- Det føles ikke som om, at han er så langt væk på. Jeg kan egentlig bare sende ham en sms, og så ringer han mig op. Men jeg synes da, at der er lang tid til, han kommer hjem. Jeg tror, det ville have været et mareridt, hvis vi ikke havde haft mulighed for at snakke så meget sammen, siger hun.

Seksårsfødselsdag og første skoledag

I mens Mikael Mangelsen har været udsendt, er der sket flere vigtige ting i sønnens liv. Han er fyldt seks år, og så er han startet i skole. Alt sammen ting som faren har oplevet på afstand.

- Mikael ringede om morgenen på den første dag og ønskede Alexander rigtig god skoledag. Så tog jeg en masse billeder i løbet af dagen, som jeg sendte ned til ham. Om aftenen kunne de så snakke sammen om,

FACEBOOK

JEG LÆSER

OFFENTLIG ADMINISTRATION

- Det offentlige som aktiv part
Gunnar Andersen m.fl.

LÆS Bogen er 3. og sidste bind i en bogserie, der er udarbejdet til uddannelsen - kontorassistent med speciale i offentlig administration. Bogen omhandler blandt andet hvilke udviklingstendenser og udfordringer, der præger den offentlige sektor. I bogen gennemgås forskellig lovgivning, herunder persondataloven, administrativ rekurs, EU-lovgivning og dens betydning for dansk lovgivning. Bogen er den teoretiske vinkel, der indgår i undervisningen, og den skal bygge bro mellem skolen og de opgaver, som løses på praktikstedet. Den er let læselig og kan også bruges som opslagsværk.

HUSHJÆLP SØGES!

Sophie Kinsella

LÆS Samantha Sweeting er en succesfuld advokat, der arbejder for et af Englands mest respekterede advokatfirmaer. Få minutter før hun bliver udnævnt som partner, opdager hun, at hun har begået en fejl, der kommer til at koste hendes klient 50.000.000 pund. I chok forlader hun bygningen og sætter sig ind i et tog, hvor hun står af på en tilfældig station. Hun banker på hos en familie, hvor fru tror, at Samantha er den nye hushjælp. Virkeligheden er, at hun aldrig har gjort rent. Hun holder facaden oppe ved at benytte sig af cateringfirmaer, og renserier. Da Samantha får mulighed for at vende tilbage til sit advokatjob, er hendes drøm om engang at blive partner måske ikke hendes drøm længere.

INTERNETADRESSER JEG OFTE BESØGER:

DMI - Tjekker vejrudsigten hver morgen, for at afgøre hvilken påklædning jeg skal vælge:)

Alletiderskøgebog.dk -
For at få inspiration til aftensmad og kageopskrifter.

Michelle Rasmussen
Kontorelev
Forsvarskommandoen

FØLG
FORSVARET
PÅ

facebook

hvordan det så var gået i skolen. Til fødselsdagen havde jeg købt en ekstra gave, som hans far havde valgt. Jeg tog også nogle billeder af alle hans fødselsdagsgaver. Så kunne han snakke med far om, hvad han havde fået. Så er han hele tiden lidt med på sidelinjen, fortæller Eva.

Natabejde

Sønnen er selvfølgelig ikke den eneste, der lidt afsavn. Eva skal ud over at tage hensyn til sønnen også få en hverdag til at hænge sammen, hvor hun har natarbejde.

- Jeg tror det sværeste er, at få tiden til at hænge sammen. Nogen gange har jeg jo haft det sådan, at hvis jeg ikke var kommet tidlig nok i seng, så får jeg bare Mikael til at hente knægten. Den går jo så ikke nu. Nu må jeg få mig noget søvn, når jeg har mulighed for det, siger hun.

Derfor har Eva Hyldgaard fået hjælp af familien.

- Jeg er så heldig stillet, at min mor bor meget tæt på, og så har jeg min lillebror, som bor hos os fra tirsdag til fredag, fordi han arbejder i Viborg. Så fra søndag til mandag og fra mandag til tirsdag, der er min mor her og fra tirsdag til fredag er min lillebror her så. Og jeg er hjemme i weekenderne. Jeg putter ham inden jeg tager afsted, og min mor tager ham så op om morgenen. Vi har ikke mere end et kvarters tid fra jeg kommer hjem om morgenen, til Alexander skal i skole, siger hun.

Ekstra dage på målebåndet

Mikael kommer hjem i slutningen af oktober. Præcis hvornår ved Eva ikke. Derfor har hun også sat et par ekstra dage på sønnens målebånd, som viser, hvornår far kommer hjem.

- Det er bedre at han kommer hjem før målebåndet er løbet ud, end at målebåndet løber ud, og han ikke er kommet hjem, siger hun.

Og når han er kommet hjem er der ikke planlagt den store velkomstfest.

- Jeg tror simpelthen, vi vil lukke døren og låse den og så holde en weekend sammen. Det tror jeg, at vi har brug for, siger Eva Hyldgaard. ■

Eva Hyldgaard

er 39 år, bor i Grønhøj og arbejder på natholdet ved Grundfos.

Hun er gift med Mikael Mangelsen. Han havde friet for flere år siden, men brylluppet havde de ikke fået holdt endnu. Udsendelsen til Afghanistan gjorde udslaget. De blev gift på Viborg Rådhus den 26. april 2014. Sammen har de sønnen Alexander som blev seks år den 17. August.

Foto: Privat / Skype

FORSVARET.TV

WWW.FORSVARET.TV

ET SJOVT OG HISTORISK INDBLIK I ALLETIDERS FORSVAR GENNEM 100 ÅR

KOMMENTAR

På dybt vand

Jeg er fuld, det hele sejler og gynger frem og tilbage. Adenbugten og Det Indiske Ocean, hvor der er en blanding af høje bølger og hård vind, giver lige netop den fornemmelse. Kontorstole ruller af sig selv, ting falder ned fra hylderne, og selv når man ligger i sin seng, bliver ens minder rystet tilbage til, da man sad i en MAGI 168 på vej gennem Oksbøl-terrænet. Monsunen er hård ved skibet, men vi knokler på med arbejdet alligevel. Det gode samarbejde imellem os og det gode kammeratskab gør, at de lange dage bliver søsat med fokus på, at vi når de mål, vi sætter os.

Ækvatordåben

Vi er til Kong Neptuns "julefrokost". Duften af remoulade, kanel og sild fylder mine næsebor. Den store Ækvatordåb er i gang. Klokkeren fire om morgenen står jeg på dækket, mens en frisk frømand spuler mig med koldt havvand. For alle 60 personer, der har meldt sig til dåben, bliver det til mange mavebøjninger, englehop og armstrækkere. Pulsen er høj, og minutterne er længe om at nå i mål, så vi kan blive færdige med den hårde morgengymnastik. Solopgangen er altid smuk på disse breddegrader, og den bliver kun bedre af det store kor på 60 mand, der synger 'I østen stiger solen op'. De følgende overraskelser lader jeg stå hen i det uviste

Helikopter i nød

"Helikopter i nød," lyder det over højtaleranlægget. En flyvende fornemmelse går gennem alle mand. Hvad er der sket med vores helikopter, der befinder sig langt fra skibet? Brændstof, ammunition og tomme kasser bliver smidt ud fra flyvejnet. Den ene motor fungerer ikke mere, så med kun en motor kæmper helikopterbesætningen sig tilbage til skibet i stedet for i hænderne på kong Neptun. Helikopteren rutsjer hen ad dækket, og den hårde landing bekræfter os og helikopterbesætningen i, at de nåede sikkert tilbage til skibet. Helikopteren får flyveforbud, og en ny motor venter i Madagaskar.

En oplevelse jeg ikke glemmer

Mødet med Søværnet og samarbejdet, vi har søsat sammen, har været helt uovertruffet. Modsætninger har mødt hinanden, og med en forståelse for hinandens forskelligheder har vi sammen løst opgaverne på professionel vis. Det har været en helt anden slags udsendelse med utroligt mange nye indtryk. Dette er en oplevelse, som vi hærfolk aldrig glemmer! ■

oversergent Daniel Kjær

fra Hæren om sine oplevelser fra udsendelsen med OOS hold 12.

Hærens Electronic Warfare Kompagni har siden 2011 støttet Søværnets deltagelse i NATOs antipiraterimission Operation Ocean Shield (OOS).

STAFETTEN

Ved du, hvad dine kollegaer i hele Forsvaret laver? I Stafetten stiller vi spørgsmål om dit job, og du sender stafetten videre.

Christian Rasmussen holder styr på vejr og vind på Flyvestation Karup
Foto: Nanna Høyberg Pedersen

I REGN OG SLUD OG SNE OG FROST OG...

Vejret er altid et godt samtaleemne i Danmark. Men når man skal ud at flyve eller sejle mod nye farvande, er det ekstra vigtigt at have styr på. Derfor er der altid meteorologer på arbejde på Flyvestation Karup.

AF NANNA HØYBERG PEDERSEN / FTK

VEJRLIG

Christian Rasmussen er meteorolog. Han er faktisk ansat af DMI, men er ligesom tretten andre ligesindede fast udlånt til Forsvaret. De sørger for, at der altid er opdaterede vejrudsigter til piloter, sømænd, skydeområder og også civile. - Vi kan i princippet lave en vejrudsigt for alle steder på jorden, men det giver selvfølgelig det bedste produkt, hvis man er på stedet, siger Christian Rasmussen.

Derfor sker det også, at meteorologerne bliver udsendt med Forsvaret for at kunne levere vejrudsigter, der hvor Forsvaret opererer. - Lige nu har vi en kollega i Afghanistan. Jeg har selv været udsendt tre gange. Vi er typisk udsendt i tre måneder ad gangen, fortæller Christian Rasmussen.

Kontakt med kunderne

Vejrudsigterne er især vigtige for Flyvevåbnet, for piloterne må kun flyve, når vejret har nogle bestemte værdier. Derfor deltager meteorologerne ofte i brie-

finger både af piloter og stabe.

- Det er rart at have kontakt til 'kunderne' og se folk direkte i øjnene, selv når jeg forudsiger dårligt vejr. Men jeg kommer jo bare med et kvalificeret bud på vejret. Det er piloten, der tager beslutningen om, der skal flyves eller ej, fortæller Christian Rasmussen.

Men også for Søværnet er vejrudsigterne meget vigtige.

- Det er faktisk Søværnet, der er aftagere af flest internationale vejrudsigter. Derfor glæder jeg mig til Værnsfælles Kommando, så jeg kommer tættere på kunderne i Søværnet, forklarer Christian Rasmussen.

I radioen 13 gange i døgnet

Selv om den vigtigste opgave er at observere vejret og hele tiden holde vejrudsigterne opdateret for Forsvaret, så har Christian Rasmussen og hans kollegaer også et andet job. Tretten gange i døgnet ringer forskellige radiostationer for at få en opdateret vejrudsigt.

- Jeg laver også avisgrafik til for eksempel Jyllands-Posten, men det er jeg nødt til at lave dagen før. Den vejrudsigt er ikke så frisk som i radioen, fortæller Christian Rasmussen. ■

Spørgsmålet

Hvad laver en meteorolog fra vejrtjenesten i Karup?

NEM VEJ TIL MILITÆRFAGLIG VIDEN

Du kan nu søge i forsvarrets biblioteks fysiske samlinger og e-ressourcer samtidigt.

Et nyt søgesystem på **Forsvarets Biblioteks** hjemmeside gør det muligt at søge i mange forskellige viden-databaser. Både efter elektroniske/fysiske tidsskrifter og bøger i en og samme søgning.

Besøg www.fbib.dk – og bliv klogere på din militærfaglige viden

PROFILER

REDNINGSHELT PÅ HAVET GENNEM 50 ÅR

En af havets helte. Altid klar til at sejle ud, når der er brug for hjælp. Stationsleder John Meyer er redningsmand og har været det lidt længere end de fleste. 1. september kunne han fejre 50 års jubilæum.

John Meyer blev fejret af blandt andre chef for 1. Eskadre, kommandør Lars Hansen (tv.), og chef for Kystredningstjenesten Tim Lillelund (th.). Foto: SOK

AF PERNILLE MICKELBORG NIELSEN / SOK

JUBILÆUM Utallige gange er han sejlet ud for at hjælpe andre mennesker i nød. Stationsleder ved Klintholm Redningsstation John Meyer er redningsmand i Kystredningstjenesten og en rutineret en af slagsen. 1. september lod han sig fejre for 50 års trofast tjeneste.

- Det er en stor dag for mig. Jeg sætter en ære i at have været med så længe. Det er jo ikke noget, jeg er blevet rig ved at gøre. Dét, der betyder noget, er at kunne hjælpe andre, siger John Meyer.

Han blev ansat på rådighedskontrakt på Klintholm Redningsstation på Møn den 1. september 1964. På det tidspunkt var han fisker og var derfor en rutineret sejler med et stort kendskab til farvandet omkring Møn. Med den erfaring var det nærmest naturligt for John at melde sig til tjeneste.

- Jeg har hørt folk sige: Tænk at I gider. Men jeg bor tæt på vandet og ved, hvor galt det kan gå. Derfor vil jeg gerne udnytte den mulighed, jeg har for at hjælpe andre. Det er det hele værd, siger han.

John Meyer har boet i Klintholm, tæt på

redningsstationen, hele livet. Det er en fordel, for redningsmændene skal være klar til at sejle ud 20 minutter efter, at alarmen har lydt.

Ikke færdig som redningsmand

I 2011 blev John Meyer pensioneret, og i februar i år rundede han de 70. Han er stadig redningsmand, men er på grund af sin alder ikke så ofte med ude på havet. Men det er fortsat ham, der tager imod nødkaldene og sætter alarmen i gang. Han vil ikke sætte en dato for, hvornår han stopper.

- Lige nu har jeg det godt med situationen. Helbredet holder, og jeg har opbakning fra det øvrige mandskab. De seneste år har det været et mål for mig at nå 50 års jubilæet, og det er nu lykket med hjælp fra mine kolleger. Så må vi se, hvad fremtiden bringer, siger John Meyer.

- Til næste år får vi formentlig en ny båd, og den kunne jeg da godt tænke mig at være med til at tage imod.

Jubilæet blev fejret den 1. september, hvor der var åbent hus på redningsstationen i Klintholm. ■

KOMMENTAR

Et stærkt brand lukker

Når Værnfælles Forsvarskommando oprettes den 1. oktober, nedlægges SOK som myndighed. SOKs opgaver fordeles fremadrettet imellem to stabe; en marinestab, som skal lave styrkeudvikling og styrkeproduktion, og en operationsstab, som skal varetage Forsvarets samlede styrkeindsættelse.

Med nedlæggelsen af SOK som myndighed lukker man samtidig et stærkt brand. SOK har i over 50 år været synonymt med løsning af blandt andet søredningsopgaver og i de senere år med løsning af havmiljøopgaver og støtte til skibsfarten.

SOK har igennem en længere periode været forkælet med danske borgeres bevidsthed om, hvad SOK laver, og hvordan vi bliver alarmeret.

De operative opgaver, herunder sørednings- og havmiljøopgaver, vil selvfølgelig blive løst fremadrettet, men bare af andre myndigheder end SOK.

Når man mister et brand eller mister værdien af et brand, får det betydning både internt og eksternt.

Internt betyder tabet af et brand, eller et fald i værdien af et brand, noget for medarbejdernes selvforståelse for den virksomhed, de er ansat i. Det kan ændre på virksomhedskulturen, og det vi i Forsvaret kalder værnkulturen. For at bevare sin virksomhedskultur kræver det en ekstraordinær ledelsesmæssig indsats. For SOKs vedkommende foregår denne proces nu og i mange måneder fremover.

Eksternt kan der være behov for en mere kampagneorienteret indsats, der bredt kan bidrage med information og oplysning til både offentligheden og til SOKs nuværende eksterne kunder og samarbejdspartnere.

Oplysning til offentligheden skal sikre en bevidsthed om, at opgaven fortsat løses af danske myndigheder, og at flådens havmiljøske eller Flyvevåbnets redningshelikoptere ikke er længere væk end en telefonopringning, ligesom vi plejer! Information til SOKs nuværende eksterne kunder med videre skal bidrage til en glidende overdragelse af eksisterende samarbejder imellem myndigheder, således at nuværende opgaveløsninger i størst muligt omfang kan fortsætte under ny ledelse og under nye arbejdsprocesser.

Oprettelsen af Værnfælles Forsvarskommando har i øjeblikket fokus på etablering af selve organisationen og den efterfølgende bemanning. Det er en naturlig prioritet, når de stramme terminer skal nås. Vi skal bare være bevidste om, at et stærkt brand lukker, og at der ligger et større fælles arbejde forude, inden vi igen har opbygget et tilsvarende. ■

Niels Anders Kjær Olsen
flotilleadmiral
stabschef
Søværnets Operative Kommando

AFGHANISTAN

forsvaret.dk/afghanistan

Indsatsen samlet ét sted. Få hele overblikket

From Russia with love

Hvert år får deltagerne på Forsvarskommandoens årlige Sikkerhedspolitiske Seminar stillet skarpt på relevante emner, og holdninger bliver rusket godt og grundigt igennem. Sådan har det i hvert fald været de to år, jeg har været med.

Jeg husker, at debatten om Arktis var oppe i medierne i 2012. Det var den også på årets seminar. Universitetsprofessorer, kontreadmiraler, siriusfolk og den daværende forsvarsminister Nick Hækkerup lagde vejen forbi Vordingborg og gav deres syn på sagen. Én ting var de alle enige om – indlandsisen smelter! Hvad der så skulle gøres ved det, var der mange idéer om. Hele seminaret blev afsluttet med et oplæg fra formanden for NATOs militære komité general Knud Bartels. Han fik formuleret en sætning om det danske Forsvar, der stadig den dag i dag er indprentet i mit hoved: Hvis I bliver rost for meget, lægger I jer automatisk på den olieindsmurte sliske, der fører til forfald!

Med den opsang var der ingen tvivl. Jeg ville med igen det næste år.

10-års jubilæumsseminaret havde titlen "Three wars and you're out?". Temaet var den danske indsats rundt i verden: Journalist Thomas Ubbesen spurgte kritisk ind til soldaternes holdning til krig, kaptajn af reserven Lars Ulslev Johannesen kunne med sine voldsomme erfaringer fra missioner i ex-Jugoslavien og Irak indlevende fortælle om forandring og udvikling i Forsvarets tilgang på både materiel, modenhed og holdninger, og lektor Peter Viggo Jacobsen fik som altid sat debatten i gang.

Seminaret sluttede af med forsvarschef general Peter Bartram, der efterlod sig et billede af en indsigtfuld, åben og handlekraftig mand på en svær post, der mod hårde odds løste sin opgave.

Vi skriver nu september, og det er ved at være tid igen. Denne gang med temaet Rusland og overskriften "From Russia with love" – som i øvrigt blev valgt før den nuværende situation i Ukraine.

I år sidder jeg selv hos Hovedorganisationen for Personel af Reserven i Danmark – HPRD – som medplanlægger af seminaret. Og jeg kan se, at de mange kræfter, der bliver lagt i det, igen i år giver pote. I hvert fald har blandt andre generalmajor Agner Rokos, forhenværende udenrigsminister Niels Helveg Petersen og forsvarsminister Nicolai Wammen sagt ja tak til at diskutere emnet, blot for at nævne nogle få.

Dette års seminar afholdes på Vordingborg Kaserne fra den 26. til 27. september. Som noget nyt er der i år åbnet for tilmelding i arrangementsstyring for det faste personel med reference: EFSIKSEM

Derudover bedes man sende en mail til ocb@hprd.dk med navn og MA-nr efter tilmelding. ■

Jeg håber, at vi ses?

Svend M. Holst
Løjtnant af Reserven
Medlem af
hovedbestyrelsen i HPRD

MED ANDRE ØJNE

FOTO: SARA SKYTTE

SAGT & SKREVET OM FORSVARET

Vi har selvfølgelig ikke råd til at være naive. Vi har en situation, hvor Rusland betragter os som en modstander, og den situation vil vi tilpasse os.

Generalsekretær Anders Fogh Rasmussen om NATO-styrke, der skal kunne slå hårdt i forhold til Rusland.

Politiken

Homo i Forsvaret

Jeg har faktisk taget mig sammen i år, og jeg har lovet mig selv, at jeg vil invitere min kæreste med, hvis jeg skal til kadetballet i år. Han synes dog også, at det er lidt grænseoverskridende, så nu må vi se. ■

Sebastian Hartmann Ekstrøm om at være homoseksuel i Forsvaret.

avisen.dk

Rygere på et ben

Sådan opfører man sig ikke i en moderne virksomhed - det er simpelthen uacceptabelt. Vi ser helst, at folk ikke ryger. Men er man ryger, så skal man behandles ordentligt. ■

Oberst Peter Wass om ydmygende behandling af værnepligtige rygere.

METROXPRESS

Kampfly hjem fra Baltikum

Det er altid en god følelse at have vores folk tilbage på dansk grund igen. Og det er specielt rart, når man ved, at folkene har løst opgaven til stor tilfredshed for vores samarbejdspartnere. ■

Oberst Lars Smedegaard, da F-16 fly kom hjem fra Baltic Air Policing.

BT

GEORGE PATRICK STRIBLING BLYTHE / STUDERENDE VED COPENHAGEN BUSINESS ACADEMY

Fra Eagle 4 til buskort

FOTO: SARA SKYTTÉ

George Patrick Stribling Blythe

Studerer til Bachelor i International Sports Management på Copenhagen Business Academy – har sammen med en kammerat et eventfirma, der indtil nu primært laver internationale faldskærms-events. Stod for Swoop Challenge Pre Tour i København i foråret i august.

Alder: 25 år

Født: England

Livret: Sunday Roast Chicken

Bil: Den lange gule med de mange passagerer

Sidste Bog: The Art of War af Sun Tzu

George Patrick Stribling Blythe skiftede hen over sommeren sin pansrede Eagle 4 ud med et buskort, da han gik fra at være delingsfører i Let Opklaring til at blive studerende på Copenhagen Business Academy. Drømmen er på sigt at kunne leve af sit eget eventfirma, og tiden i Forsvaret var en del af vejen til den drøm – her fik han mål og retning.

AF KIM VIBE MICHELSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

SKOLEBÆNKEN - Jeg har rigtig meget at takke min tid i Forsvaret for. At jeg overhovedet er blevet struktureret nok til at begynde min egen virksomhed, er et produkt af den uddannelse og ikke mindst dannelse, jeg har fået på Hærens Officersskole, siger George.

For fem år siden var George med egne ord, som mange andre unge mennesker træt af skolen, lettere ustruktureret og ikke særligt fokuseret. Han søgte ind som officersaspirant for at prøve noget andet, der var lidt mere praktisk – og så fordi der var en tradition i familien for at prøve kræfter med officersvejen.

George kom til Danmark som 14-årig med familien, og som let integrerbar brite af den blonde, blåøjede skandinaviske type gled han hurtigt ind. I dag er det kun navnet og en svag britisk accent, der afslører, at han ikke er født i Hellerup.

Firma og forsvar hang ikke sammen

Vi møder ham i kantinen på det ultramoderne Copenhagen Business Academy i Lyngby, og det er svært at genkende billedet af manglende struktur. Mac og iPhone ligger rettet ind til højre på bordet sammen med Forsvarets rød/sorte notesbog, og George er klar. Klar til interview. Velforberejdet og veltalende.

Det første, jeg gerne vil vide, er, hvad der får en ung mand til at skifte fast løn, livslang ansættelse, tjenestemandspension og fed lejlighed i Nyboder ud med røde tal på kontoen, dele toværelses på Østerbro og en usikker fremtid, og George er klar i spyttet.

- Der var flere ting. Mit eventfirma tog efterhånden mere og mere af min tid, og det var svært at få det til at hænge sammen med øvelser og fast tjeneste på Bornholm, så jeg var nødt til at træffe et valg. Jeg var blevet stillet i udsigt, at jeg skulle til Kabul med sikringseskorteenheden her i foråret, men midt i processen valgte de en med mere erfaring. Det var en sund ledelsesmæssig beslutning, men jeg blev skuffet, og så trak firmaet mere og mere, fortæller George.

Bachelor på ét år

Han havde på det tidspunkt haft to værnepligtshold som delingsfører og havde været ved stående styrke på Bornholm i et halvt års tid. Gennem arbejdet med firmaet gik det i stigende grad op for ham, at han vidste rigtig meget om ledelse og organisation, men at han var mere eller mindre blank, når det kom til økonomi, jura og marketing. Derfor faldt valget på en bachelor i International Sports Management, som med Hærens Officersskole i bagagen kunne tages på bare ét år.

I skrivende har han kun været i gang med studiet i en uge, men det gik hurtigt op for ham, at han med sin militære dannelse var lidt en særling blandt de andre elever, når det kom til struktur, målrettethed og undervisningsparathed.

- De andre kommer bare væltende et kvarter inde i timerne og opfører sig nærmest, som om det er en fornærmelse, at vi er gået i gang uden dem. Der er ingen høflighed eller respekt for læreren, og gruppearbejde er noget mere ufokuseret end i Forsvaret, hvor

tilgangen til opgaveløsning nok er lidt mere kontant. De er stadig, hvor jeg var for fem år siden, fortæller George.

Forsvaret er hans identitet

Det hele er stadig meget nyt for ham. Hans ansættelse sluttede første august. George har derfor med egne ord endnu ikke helt fordøjet tanken om, at det er slut med Forsvaret. Han bruger stadig notesbøgerne og har sin daypack på ryggen, når han går til skole. Forsvaret er en væsentlig del af hans identitet. Det er her, han har sit netværk, og det er hele hans referenceramme.

- Jeg er rigtig glad for, at jeg kom ind og fik udviklet mig og prøvet mig selv af på et så vigtigt tidspunkt i mit liv indenfor en styret ramme. Jeg har lært at gå på – at tage mit gameface på. Jeg ved, at jeg kan håndtere hårdt pres. Jeg hviler i mig selv. Forsvaret har formet mig og givet mig mål og retning, siger George Patrick Stribling Blythe. ■

Der er ingen høflighed eller respekt for læreren, og gruppearbejde er noget mere ufokuseret end i Forsvaret

SWOOP CHALLENGE

Swoop Challenge er en international freestyle faldskærmsevent, hvor udøverne med specielle minifaldskærme hopper ud fra 1500 meters højde og med en hastighed på 150 km/t laver spektakulære tricks – som man kender det fra skate- og snowboarding – inden de bremser op lige før landing.

FLOT FLAGDAG

På trods af et massivt skybrud var Kastellet i København klar til at modtage blandt andre Kronsprinparret, spidserne i Forsvaret, Politiet, Beredskabet og de faldne soldaters efterladte til den sjette Flagdag. Flagdagen er den dag, hvor Danmarks udsendte anerkendes for den indsats, de har ydet. Men det var ikke kun i København, at der blev holdt Flagdag. Over hele landet samledes veteraner for at mindes de kammerater, der faldt i krig og hædre deres indsats.

Se flere fotos på forsvaret.dk under Flagdag.....

PLANET STRUKT

ET TEGNESERIEUNIVERS AF DEN ANDEN VERDEN

